БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 161 (18.339). • Сешанба, 1982 йил 13 июль • Баҳоси 3 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССРда янги саноат корхоналарини барпо этиш чоғида ажойиб муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми энг кўп ўрнак кўрсатган ходимларни 1982 йил 12 июль Фармонига биноан СССРнинг орден ва медаллари билан мукофотлади.

162-қурилиш трести 3-қурилиш бошқармаси дурадгорлар бригадири Г. А. Иванов, Тошкентдаги «Малика» ишлаб чиқариш трикотаж бирлашмаси тўқувчиси Ш. У. Холмуҳамедова ва Фарғона «Облколхозстрой» трести 44-механизациялаштирилган колхозлараро кўчма колоннаси комплекс бригадасининг бошлиғи А. Холиқов Ленин ордени билан мукофотландилар.

«Союзэнергожилмаш» трестининг Новосибирск ихтисослаштирилган монтаж бошқармаси монтажчи слесари А. П. Вишневецкий, «Ўзэлектромонтаж» ихтисослаштирилган трести Андижон монтаж бошқармаси бошлиғи В. П. Дик, 162-қурилиш трести 1-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Ф. Матгозиев, «Ферганефтехиммонтаж» трестининг Қўқон «Продмонтаж» участкаси монтажчи слесарлари бригадири Р. Назиров ва «Андижонводстрой» трести 2-қурилиш-монтаж бошқармаси бульдозер машинисти А. Уришев Октябрь Революцияси ордени билан мукофотландилар.

29 киши Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан, 13 киши Халқлар дўстлиги ордени билан, 73 киши «Ҳурмат Белгиси» ордени билан, 7 киши II даражали Меҳнат Шуҳрати ордени билан, 60 киши III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени билан, 91 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали билан ва 116 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирландилар.

Фармон «СССР Олий Совети ведомостлари»да ва Ўзбекистон ССРнинг область матбуотида эълон қилинади.

НАШРИЁТ ИШИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРА БОРИБ

«Ўзимдаги барча яхши фазилатлар учун китобдан миннатдорман»... Улуғ пролетар ёзувчиси А. М. Горькийнинг бу сўзлари ҳар бир совет кишисига яқин деса бўлади. Бизнинг мамлакатимизни ҳақли равишда дунёда китобхонлари энг кўп мамлакат деб аташади. «Энг кўп китоб ўқийдиган мамлакат» — шуҳрат миллионлаб кишиларнинг ҳаётга ёндашиши бўлиб қолди. Жамиятимиз маънавий ҳаётида, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришда китоб нашриётларининг ҳақиқатан ҳам катта роли шу билан белгиланади.

Мамлакатимизда китоб нашр этиш кўлами муттасил кенгайиб, унинг моддий базаси тобора мустаҳкамланмоқда. Сибирда, Узоқ Шарқда, Нокоратупроқ зонада нашриёт иши жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Мамлакатимиздаги 212 та нашриёт ва маҳаллий нашриёт ҳар йили жами салкам 1,9 миллиард нусхадан иборат 80 мингдан кўпроқ номдаги китобни босиб чиқармоқда.

КПСС XXVI съезди бу муҳим ишни бундан буён ҳам ривожлантириш, босма маҳсулотга, хусусан болалар адабиётига бўлган ўсиб бораётган эҳтиёжларни тўлароқ қондириш, китобларнинг полиграфия сифатини оширишни зарурлигини қайд этиб ўтди. Совет китоб ноширлари ана шу вазифаларни бажариш борасида зўр меҳнат билан ишламоқдалар. Кейинги вақтларда китобларни тайёрлаш жараёнини яхшилаш учун кўпгина ишлар қилинди, нашриёт ишларини планлаштириш такомиллаштирилмоқда, мавзулар таркиби ва нашриёт ишининг барча бўғинлари ишининг сифати оширилмоқда. Съезд қарорларини пропаганда қилувчи, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган янги туркумлар ва нашриётлараро туркум китоблар босмадан чиқди. КПССнинг беш йиллик социал-иқтисодий вазифаларини, 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программасини амалга ошириш борасидаги ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятини кўрсатиб берувчи кўпгина нашрлар китобхонларнинг юксак баҳосига сазовор бўлди. Совет турмуш тарзининг афзалликлари ёрқин, яққол кўрсатилган, коммунистик тарбиянинг кўп қиррали тажрибаси, фан, маданият, санъатни ривожлантириш проблемалари ёритиб берилган китоблар тобора кўпроқ чоп этилмоқда. Жумладан, Украина ва Белоруссия ноширларининг илғор тажриба тўғрисидаги китоблар ва брошюраларни яратиш соҳасидаги ишлари эътиборга сазовордир. Бу республикаларда ана шу китоб ва брошюраларнинг қўлёзмаларини меҳнат коллективларида муҳокама қилиш одат тусига кирди. Сиёсий адабиёт нашриётининг, «Художественная литература», «Московский рабочий», «Картя Молдовеняскэ», «Ээсти Раамат» [Эстония ССР] нашриётлари, Ростов ва бошқа китоб нашриётларининг кўпгина янги асарлари эътироф этилди. Китобларнинг ғоявий савияси ошди, улар коммунистик қурилишнинг энг муҳим вазифаларига яқинроқ бўлиб қолди.

Ўн биринчи беш йилликда болалар адабиёти ва бадиий адабиёт чиқариш программаси планли равишда амалга оширилмоқда. Совет китоб нашрлиги тарихида биринчи марта Ватан адабиёти классиклари айрим асарларининг бир йўла тиражи 4 миллион нусхадан ошиб кетди.

Китоб чиқаришни кўпайтира бориб, уларнинг мазмуни куннинг талабларига мос бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилиб ўрток Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида қайд этиб ўтганидек «хом хатала, бадиий жиҳатдан бўш асарлар актуал мавзуни ўзига қалқон деб билмаслиги керак»лигини ёдда тутиш лозим. Бундай китоблар эса ҳамон босиб чиқарилиб, ноширларни ҳам, китобхонларни эса айниқса қаноатлантирмаяпти. Такрорланишга йўл қўймай китоб нашр этишни аниқ-пухта планлаштириш, нашрларнинг бадиий ва полиграфик безагини яхшилаш муҳимдир. Замон билан ҳамнафас бўлиш, китобхонларнинг эҳтиёжларини, фан-техника тараққиёти талабларини сезгирлик билан илғаб олиш, ҳар бир китоб зўр ғоявий омил бахш этишига, тушунарли ва ишонтирарли бўлишига эришиш — нашриёт ходимларининг шон-шараф ишидир.

Китобларнинг сифати учун курашда майда-чуйда ишлар йўқ. Масалан, янги тежамли шрифтларни ишлаб чиқиш ва кенг қўлланиш муҳим аҳамиятга эга. Афсуски, шрифтлар масаласида ҳали кўпгина жиддий камчиликлар бор. Бошқа баъзи жиҳатларига кўра айрим китобларимиз энг яхши жаҳон намуналаридан ҳам орқада қолмоқда. Ҳар бир совет китоби чинакамига сермазмун, кўркам, ўқиш учун қулай бўлиб қолиши керак. СССР Госкомиздати нашрлар сифатини белгиловчи инспекциясининг роли ва масъулиятини ошириш талаб этилади. Китобни пропаганда қилиш, оммалаштириш борасидаги ишлар ҳам янада собитқадам бўлиши мумкин. Бунда нашриётлар, кутубхоналар Бутуниттифоқ китобхонлар жамияти билан, китоб савдоси ташкилотлари билан қалин алоқада бўлиши зарур.

Мамлакатимизда китобга йил сайин ортиб бораётган талаб-эҳтиёж ҳозирча уни қондириш имкониятларидан ўзиб кетмоқда. Айни вақтда баъзи нашриётлар ўз ишини етарлича тезлик билан қайта қуриб олмаяпти, аҳоли эътиборсиз қолдираётган китоблар талайгина чиқарилмоқда. Безатишдаги ноўрин ортиқчаликлар, нусха кўпайтиришдаги хатолар сабабли бир қанча республикаларда, масалан, Грузия ССРда нашриёт иши норентабеллидир. Қоғознинг, полиграфия материалларининг етишмаслиги ҳам китоб чиқаришни кўпайтиришга тўсқинлик қилмоқда, албатта. Шу боисдан нашриётларнинг ўзидаги ички резервлардан оқилона фойдаланиш айниқса муҳимдир. Бундай резервлар эса бор, бўлганда ҳам катта-катта резервлардир. Масалан, 1—7-синфлар учун дарсликларнинг кутубхона фондини ташкил этиш ишга зиён етказилмаган ҳолда янгидан қайта нашр этиладиган дарсликларнинг нусхаларини қисқартириш талайгина қоғозни тежаб қолиш имконини берди. Монографияларнинг, илмий-оммабоп ҳамда бошқа китобларнинг ҳажмларига белгиланган стандартларга қатъий риоя этиш бошқа бир резервдир.

СССР Озиқ-овқат программасини маъқуллаган КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорлари китоб ноширлари олдига ҳам масъулиятли вазифаларни қўйди. Агросаноат комплексига оид жамики мавзу ва проблемаларга бағишланган китоблар — оммавий касбдаги ходимлар учун справочниклар ва мактаб ўқувчилари учун оммабоп брошюралардан тортиб, то жиддий илмий монографияларгача, бадиий проза ва публицистика тўпламлари, нашриётлараро туркумлар ва кутубхоналаргача китоб босиб чиқаришни кўпайтириш керак бўлади. Илғор тажриба тўғрисидаги, партия, совет, касаба союз ташкилотларининг белгиланган планларни амалга ошириш борасидаги иш тажрибаси ҳақидаги нашрларни тайёрлашга асосий эътиборни қаратиш керак.

Партия комитетлари нашриётларнинг фаолиятига конкрет ва чуқур эътибор беришлари лозим. Тематик планлаштириш ва тақриз ёзиш билан бир қаторда нашриёт ходимларининг кадрлари тўғрисида, уларнинг малакасини ошириш ҳақида доим партиявий ғамхўрлик қилиниши керак. Нашриёт ходими партиянинг идеологик жангчиси эканлигини ёдда тутиш лозим. Китобхоннинг қандай китоб олиши унинг ишга бўлган ижодий муносабатига, профессионал тажрибасига, авторлар ва қўлёзма билан ишлаш маҳоратига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Беш йиллик охирига бориб, китоб босиб чиқариш сезиларли даражада кўпайиши керак. Редакция-нашриёт ишлари жараёнини муттасил яхшилаш, резервлардан самарали фойдаланиш, совет кишилари маънавий эҳтиёжларини тобора тўлиқроқ қондириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш — нашриёт редакторлари, рассомлари, барча ходимларининг бурчидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 12 июлдаги бош мақоласи).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан СССР Транспорт қурилиши министрлиги «Ташметрострой» трестининг бошқарувчиси ўрток Павел Васильевич Семёновни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари — ҳаётга!

СССР 60

ҲАР КУНИМИЗ ЗАРБДОР БЎЛСИН!

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Норин районидаги «Октябрь» колхозининг Худойберди Ҳасанов бошлиқ бригадаси аъзолари 162 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш мажбуриятини олишган. Бу планда кўзда тутилганидан 15 центнер кўпдир. Бригада азаматлари юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштириш учун барча чора-тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ҳар бир туп ғўза ардоқланиб, меҳр билан парвариш қилинаётир. Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари Турғунпўлат Алимов (чапда) Худойберди Ҳасанов даласида ғўза ривожини кўздан кечираётир.

Ҳ. Ҳайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

Республикамиз бўйлаб

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Боғбонлар ютуғи

Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун қизғин кураш олиб бораётган Ғиждувон райони боғбонлари дастлабки муваффақиятга эришдилар. Улар давлатга 1321 тонна ҳўл мева етказиб бериб, планни ошириб адо этдилар.

Калинин номли, «Партия XXVI съезди», Энгельс номли, С. Айний номли, «Пахтаобод», «Зарафшон» колхозлари ҳамда «Ғиждувон» боғдорчилик совхозининг азамат деҳқонлари эришилган бу ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар.

Район боғбонлари мажбурият ҳисобига мева топширишни қизғин давом эттирмоқдалар.

Ихтисослаштирилган бригадалар

Косон районидаги «Большевик» қоракўлчилик совхозининг чорвадорлари қишловга тайёргарликни авж олдириб юбордилар. Хўжаликда йигирмата қўра ва қўйхоналар, ўнта артезиан қудуғи, озуқа сақлаш омборлари ва пичан майдалайдиган агрегатлар тўла ремонтдан чиқарилди. Бу ишларни совхозда ташкил қилинган ихтисослаштирилган ремонт бригадаси аъзолари бажаришди.

Совхозда ем-хашак етиштирадиган ва тайёрлайдиган ихтисослаштирилган бригада ҳам тузилди. Бу бригада составида ёш қоракўлчилар, тракторчилар, шоферлар бор. Улар ихтиёрига тўртта косилка бир неча пресс-подборщик ва ўн тўртта трактор прицепи бериб қўйилган. Озуқа тайёрловчилар сменалаб ишлашяпти. Бу эса ҳар куни 220 тоннагача табиий ўтин ғамлаб қўйиш имконини беради. Совхозининг илғор ишчиларидан Х. Хўжаев, Р. Кўчимов, Н. Махманазаров ва бошқалар смена топшириқларини икки баравар ошириб адо этмоқдалар. Хўжалик чорвадорлари бу йил тўрт минг тонна дағал хашак ғамлаб қўйишга қарор қилдилар.

Бир майдондан икки ҳосил

Фарғона области хўжаликларининг комбайнчилари ҳайдов тракторлари штурвалига ўтиришди. Улар бутун майдонда бошоқли экинларни ўриб бўлдилар.

Илғор колхоз ва совхозларда ўрим-йиғим қисқа муддатларда ўтказилди. Ғаллакорлар суғориладиган ерлардан мўл дон ҳосили олишди. Тўққиз минг гектар ернинг ҳар гектаридан ўртача 27 центнердан хирмон кўтарилди.

Ҳозир механизаторлар экинлардан бўшаган ерларга маккажўхори экишмоқда. Бу мавсумнинг ўзида бир майдондан икки марта ҳосил олиш учун курашаётган дала гвардиячилари кунлик нормаларини ошириб бажармоқдалар.

Ойнаванд далалар

Хива районидаги «Партия XXII съезди» колхозида янги теплица қуриб битказилди. Деҳқонлар бу йил бир ярим гектар майдонга лимон ва сабзавот экиш учун тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар.

Урганч районидаги Ал-Хоразмий номли совхозда, Калинин номли колхозда, Хонқа районидаги «Правда» колхозида ҳам янги теплицалар ишга туширилди. Бу йил областдаги ойнаванд далалар 35 гектар кенгайтирилади. Бу эса область шаҳар ва посёлкалари аҳолисини қишда ҳам янги сабзавот ва кўкатлар билан тўлароқ таъминлаш имконини беради.

ДЕКАДА ТУГАДИ

Совет Иттифоқида Совет — Монголия дўстлиги декадаси тугади. Декада Монголия Халқ революциясининг 61 йиллигига бағишланди.

Россия Федерациясининг шаҳар ва қишлоқларида, Украина, Озарбайжон, Қирғизистон, Ўзбекистон Ёқутистон, Қалмоғистонда, бошқа иттифоқдош ва автоном республикаларда монгол халқи ҳаётидаги шонли санага бағишланган кўп кишилик йиғилишлар, кечалар ва митинглар бўлиб ўтди. МХРнинг социализм қурилишидаги ютуқларига, икки қардош мамлакат халқларининг дўстлигига бағишланган лекция ва суҳбатлар уюштирилди, виставкалар ташкил этилди. Ленинградда Совет—Монголия дўстлиги жамиятининг бўлими тузилди. Монголия тинчлик ва дўстлик ташкилотлари федерацияси ҳамда Монгол—Совет дўстлиги жамияти делегацияси билан, МХРнинг элчихонаси ходимлари билан учрашувлар ўтказилди. Совет кишилари қардош Монголия халқига социализм қурилишида, МХРП XVIII съезди қарорларини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

Декада СССР билан МХР халқлари ўртасида бузилмас қардошларча дўстликнинг ёрқин намойишига айланди.

(ТАСС).

АГРЕССОР ТЎХТАТИЛСИН!

Ливанда Исроилнинг бандитларча агрессияси туфайли вужудга келган халқнинг ғазаб-нафрати кучайиб бормоқда. Ўзбекистон меҳнаткашлари бўлаётган кўпгина митингларда Ливанда, айниқса қамал қилинган Байрут атрофида вужудга келган оғир вазият муносабати билан ғоят ташвишланганликларини изҳор этмоқдалар. Улар ўрток Л. И. Брежневнинг АҚШ президенти Р. Рейганга мурожаатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Бу мурожаатда Исроил қўшинларининг ливанликлар ва фаластинликларни ваҳшиёна қирғин қилишни тўхтатишга даъват этилган. Тошкентдаги чинни заводида бўлиб ўтган кўп кишилик митингда Исроил агрессорлари ва уларнинг америкалик ҳомийларининг босқинчилик ҳаракатига қарши норозилик сўзлари зўр ғазаб билан янгради.

Рассом А. Қудратуллаев митингда нутқ сўзлаб бундай деди: — Ливан диёрида Исроил бошлаган қонли террор тобора кўпроқ мудҳиш тус олмоқда. Вашингтон босқинчиларни таъминлаган даҳшатли қурол-яроғлардан ҳар куни кўплаб тинч аҳоли — қариялар, болалар, аёллар ҳалок бўлмоқда. Байрутнинг ярим миллионли аҳолиси ғоят катта хавф остида қолди. Ўрток Л. И. Брежнев Америка президентига йўллаган мурожаатда айтганидек, бугунги кунда ер юзидаги биронта ҳам софдил киши Ливанда Исроил босқинчиларининг қўлидан ҳалок бўлаётган одамларнинг даъватларига бепарво қараб туролмайди.

Митингда сўзга чиққан завод инженери Т. Маҳаматов, комсомол ташкилотининг секретари С. Усмонов ва бошқалар империалистларнинг Яқин Шарқдаги мудҳиш режаларини ғазаб билан қораладилар.

* * *

Самарқанддаги «8-Март» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг юзлаб меҳнаткашлари Исроилнинг Ливандаги ваҳшиёна агрессиясига қарши қатъий норозилик билдирмоқ учун митингга келишди.

Мастер Г. Турсунова, партия комитетининг секретари П. Закриёев ва бирлашманинг бошқа ходимлари митингда сўзга чиқиб, ўрток Л. И. Брежневнинг АҚШ президентига мурожаатини астойдил маъқулладилар. Бу мурожаатда Ливанда қон тўкилишини тўхтатишга даъват этилган.

[ЎзТАГ].

БЕЛГИЛАНГАН ИНШООТЛАРНИ ЎЗ ВАҚТИДА ВА СИФАТЛИ ҚУРАЙЛИК!

ЎЗБЕКИСТОН БИНОКОРЛАРИНИНГ КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ВАЗИФАЛАРИ

«Ўзбек бинокорлари қурилаётган объектларни муддатидан илгари ишга тушириш ташаббусларини неча марталаб кўтариб чиқдилар, энг муҳими шуки, улар доимо ўз сўзларининг устидан чиқдилар».

(Ўрток Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида 1982 йил 25 мартда сўзлаган нутқидан).

ТОШКЕНТДА 12 июль куни ўтказилган кенгашда Ўзбекистон бинокорларининг 1982 йил планлари ва социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришлари соҳасида кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар муҳокама қилинди. Кенгашда капитал қурилиш масалалари билан шуғулланувчи область партия комитетларининг секретарлари ва бўлим мудирлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг ва область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика Халқ контроли комитети, Госплани, Гостройи, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев доклад қилди. Доклад юзасидан музокараларда Ўзбекистон ССР қурилиш министри С. А. Омеров, республика қишлоқ қурилиши министри Н. Р. Ражабов, «Главташкентстрой» бошлиғи Т. Набиев, Ўзбекистон монтаж ва махсус қурилиш ишлари министри Х. А. Шағазатов, Навоий қурилиш бошқармасининг бошлиғи Г. Б. Саватюгин, республика мелиорация ва сув хўжалиги министри И. Х. Жўрабеков, Ўзбекистон ССР сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг раиси Н. Г. Қурбонов, «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғининг биринчи ўринбосари П. Х. Кан, Қашқадарё область партия комитетининг секретари М. Г. Гулмирзаев, Тошкент область партия комитетининг секретари Ф. Г. Потуремский, Фарғона область партия комитетининг секретари С. Тиллахўжаев қатнашдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар таъкидлаб ўтганидек, ўрток Л. И. Брежнев 1982 йил март ойида Тошкентда бўлган вақтида Ўзбекистон бинокорларининг меҳнатига юксак баҳо берган эди. Бу баҳо қурилиш ишлари самарадорлиги ва сифатини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишни, бу соҳадаги мавжуд резервларни тўла-тўкис сафарбар қилишни талаб этади.

Ўзбекистонда юбилей йилнинг биринчи ярмида 1,3 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, қурилиш-монтаж ишлари ва маблағларни ўзлаштириш, уй-жой, мактаб, болалар ва даволаш муассасаларини ишга тушириш планлари бажарилди, суғориладиган ерларнинг мўлжалланган майдонлари фойдаланиш учун топширилди. Лекин шундай бўлса ҳам йиғилиш қатнашчилари асосий эътиборни ҳал этилмаган масалаларга қаратдилар. Ишга тушириладиган бир қанча объектларда, шу жумладан, жуда муҳим бўлган баъзи объектларда ҳам планлар бажарилмади. Минерал ўғит, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситаларини ишлаб чиқарувчи қатор корхоналар қурилишида ташвишли ҳолат вужудга келди.

Қурилиш ишларининг ҳамма бўғинларида уюшқоқлик ва пухта ишлашни юксак даражага кўтариш зарур, дейишди сўзга чиққан ўртоқлар, химия иншоотлари қурилишининг боришига алоҳида эътибор бериш, маҳаллий меҳнат ресурсларидан яхши фойдаланиш йўли билан уларни кадрлар билан таъминлаш керак. Бу объектларда қурилиш-монтаж ишлари давлат плани сўзсиз бажарилиши лозим. Бу эса КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қабул қилган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун муҳимдир.

Жиззах, Андижон, Фарғона, Наманганда, республиканинг кўпгина кичик шаҳарлари ва район марказларида халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг бинокорлари катта марраларни эгаллашлари керак.

Бир қанча шаҳар ва областларда уй-жой қурилишидаги аҳвол ҳануз кескинлигича қолмоқда. Меҳнаткашлар ўз хатлари ва аризаларида уй-жой қурилишидаги камчиликларни ва бу қурилишнинг сифати паст эканлигини ҳақли равишда танқид қиладилар. Савдо, фан, маданият объектлари кўнгилдагидек қурилмаяпти. Сўзга чиққан ўртоқлар таъкидлаб ўтганидек, бундай нуқсонларга дарҳол чек қўйиш керак. Жумладан, меҳнаткашларнинг шахсий маблағлари билан барпо этилаётган кооператив уйларини қуришни тубдан яхшилаш лозим.

Йилнинг иккинчи ярмида республикадаги барча қурилиш ташкилотлари олдида масъулиятли вазифалар турибди. 3 миллиард сўмлик ишлаб чиқариш фондларини, 2 миллион квадрат метр уй-жой, 80 минг ўринли мактаблар, 20 минг ўринли болалар муассасалари ва бошқа кўп иншоотларни ишга тушириш керак. Иш ҳажми ўсиб боряпти, иш шароитлари эса мураккаблашяпти. Шу боисдан, йиғилишда уқтириб ўтилганидек, ишга тушириладиган иншоотларда иш суръатларини жадаллаштириш керак, ўзаро келишиб олинган графикларни бажариш учун раҳбарларнинг жавобгарлигини ошириш лозим. Қурилиш-монтаж ишларининг сифатига катта эътибор бериш керак.

Кенгашда Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. У айтдики, Ўзбекистон бинокорлари йилнинг биринчи ярмида анча кўп ишлар қилдилар. Аммо бу — хотиржам бўлиш учун асос бўлолмайди, чунки анча катта ҳажмдаги ишлар олдинда турибди. Ўрток Л. И. Брежнев республикадаги қурувчи коллективларнинг муваффақиятларига юксак баҳо бериш билан бир вақтда ана шу коллективларнинг баъзилари планларни бажармаётганлигини таъкидлади. Қолоқ коллективларнинг ишини яхши йўлга қўйиш энг муҳим вазифа бўлиб қолмоқда.

Партиянинг халқ фаровонлигини ошириш планларини, шу жумладан Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш қурилиш-монтаж ташкилотларининг иш даражасига кўп жиҳатдан боғлиқ. Ўрток Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида қилган докладида агросаноат комплекси қурилишларига муносабатни кескин равишда ўзгартиришни талаб этди. Леонид Ильичнинг ана шу кўрсатмаси қонун бўлиб қолиши керак.

Ўзбекистон бинокорлари КПСС XXVI съездининг қарорларини бажара бориб халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун кўп иш қилдилар. Бундан буён ҳам шундай иш қилиш лозим. Ҳамма резервлардан фойдаланиш керак: комплектлаш ва иш сифати устидан назоратни яхшилаш, монтаж ишларини тамомлаш билан бирга созлаш ишига киришиш ўртасида узилиш бўлишига йўл қўймаслик, куч ва маблағларни «Б» группасидаги ишга тушириладиган объектларга тўплаш талаб этилади. Маҳаллий меҳнат ресурсларидан фойдаланишни қатъиян яхши йўлга қўйиш зарур. Бунинг учун партия ва совет органлари ана шу масалага эътиборни кучайтиришлари лозим. Уй-жой қурилишига келганда шуни айтиш керакки, айниқса янги қувватлар ишга тушириладиган йирик саноат марказларида — Олмалиқ, Самарқанд, Жиззахда, бошқа бир қанча шаҳарларда бу соҳадаги қолоқликка йўл қўйиб бўлмайди. Бу жойларда аҳволни дарҳол яхшилаш зарур.

Қурилиш ишларида мусобақани пухта уюштириш, қурувчилар тўғрисида ғамхўрликни яхшилаш, меҳнатни ташкил этишнинг илғор методларини, жумладан бригада пудратини жорий этиш бўйича қизғин иш олиб бориш —буларнинг ҳаммаси катта ишнинг қирраларидир. Бу соҳада эришиладиган якунлар ишга тушириладиган объектларни фойдаланишга топшириш юзасидан белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришдан иборат бўлиб қолиши керак. Бу — Ўзбекистон бинокорларининг КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга қўшадиган муносиб ҳиссаси, уларнинг умумхалқ байрами — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига меҳнат туҳфаси бўлиши лозим.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Е. Айтмуротов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, У. У. Умаров иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

Партия турмуши: танқид ва ўз-ўзини танқид

ТАЛАБЧАНЛИК МУҲИТИ

Қорақалпоғистон АССРда партия йиғилишлари савиясини, уларнинг самарадорлигини ошириш йўлида муттасил иш олиб борилмоқда. Эндиликда йиғилишлар ишчанлик, коммунистларнинг юксак активлиги, принципиал, холис танқид ва ўз-ўзини танқид вазиятида ўтадиган бўлиб қолди. Бу жиҳатдан Нукусдаги магистраль алоқалар техника узели, Элликқалъа районидаги Калинин номли, «Қирққизобод» Тўрткўл районидаги «Коммунизм», «Намуна», Беруний районидаги Навоий номли колхозларнинг бошланғич партия ташкилотларида айниқса ибратли тажриба тўпланган.

Партия ташкилотлари коммунистларни ишга, унинг натижаларига танқидий муносабат руҳида тарбияламоқдалар, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш учун зарур шароитлар яратиш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар, коммунистларнинг мулоҳаза ва таклифларини умумлаштириб, тегишли қарорлар қабул қилиш чоғида уларни алоҳида эътиборга олмоқдалар. Танқидий фикр ва мулоҳазалар юзасидан кўзланаётган чоралар тўғрисида партия йиғилишларида ахборот бериш анъана бўлиб қолди. Кейинги пайтларда меҳнат коллективларининг йиғилишларида, хилма-хил кенгашларда, пленум ва конференцияларда, шунингдек, яккама-якка суҳбатлар чоғида ҳам ана шундай ахборот одат тусига кириб бормоқда. Ўтган йилги партия ҳисобот-сайлов йиғилишларида коммунистлар билдирган таклиф ва мулоҳазаларнинг кўпчилиги юзасидан ҳозирда амалий чоралар кўрилди. Партия комитетлари, партия бюролари бу борадаги ишни давом эттириб, белгиланган тадбирларнинг тўла бажарилишини изчил назорат қилиб бормоқдалар.

Шу билан бирга партия комитетлари партия йиғилишларида билдирилаётган танқидий мулоҳаза ва таклифларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб бормоқдалар, улар юзасидан дарҳол амалий чоралар кўришга эришмоқдалар. Чунончи, сўнгги етти ой мобайнида коммунистлар 12 мингдан зиёд мулоҳаза билдиришди. Бугунги кунда уларнинг 10 мингдан зиёди юзасидан белгиланган тадбирлар тўла бажарилди.

Шу нарса диққатга сазоворки, коммунистлар тараққиётимиз суръатларини сусайтираётган нуқсонлар, белгиланган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига тўсиқ бўлиб турган камчиликларни бартараф этишга қаратилган мулоҳазаларни дадил ва принципиал ўртага қўймоқдалар. Тахтакўпир районидаги «Жанадарья» совхози партия йиғилишида бедачилик бригадасининг бошлиғи Т. Утемуратов сўзга чиқиб, совхоз директори У. Имбетовни принципиал танқид қилди. Имбетов беда ўриш агрегатлари сифатсиз ремонт қилинишига йўл қўйилганлигини очиқ-ойдин кўрсатди. Шу туфайли бригада дастлабки икки ўримни вақтида ўтказа олмади. Коммунистнинг принципиал танқидидан сўнг ремонтчилар йўл қўйган хато тезда бартараф этилди. Ўрим бетўхтов давом этди. Тўрткўл районидаги «Победа» колхози коммунистларининг йиғилишида колхозчи Ўғилжон Қўзиева сўзга чиқиб бригада бошлиғи И. Жумабеков, агроном С. Иброҳимов, колхоз раиси Б. Отажонов ўртоқларни ишдаги ўзибўларчилик учун қаттиқ танқид қилди. Чунки уларнинг айби билан далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқаришга эътибор бермай қўйилган, бу ишда механизмлардан етарли фойдаланилмаётганди. Партия комитети бу нуқсонларни бартараф этиш учун дарҳол зарур чоралар кўрди. Натижада кўкламги шўр ювиш вақтигача далаларга гектар ҳисобига 20 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Чигит экиш белгиланганидан ўн кун илгари тугалланди.

Меҳнаткашларнинг хатлари ва аризалари ишнинг ҳақиқий аҳволини танқидий таҳлил қилишда партия ташкилотларига катта ёрдам бермоқда. Бу хатлар ва аризаларда партия, Совет ва хўжалик органларининг ишини янада яхшилаш, камчилик, нуқсонлар ва уларнинг келиб чиқишига сабаб бўлаётган ҳамма нарсаларни бартараф этиш масалалари кўтарилмоқда. Бинобарин, экономика ва маданиятни ривожлантириш суръатларини сусайтираётган бу нуқсонларни дарҳол бартараф этиш иқтисодий ва социал ривожланиш учун ғоят катта аҳамиятга эгадир. Партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг ана шундай мактубларини, ташвишли сигналларини ҳисобга олиб, улар юзасидан дарҳол амалий чоралар кўрмоқдалар. Чунончи, Тахтакўпир районидаги К. Маркс номли совхоз чўпонлари Ж. Серикбоев, Б. Дуйсеев учинчи ферма мудири А. Утепов ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилаётганлиги ҳақида маълумот беришди. Уларнинг аризаси юзасидан текшириш ўтказиб, партия комитети Утеповни вазифасидан четлаштиришга қарор қилди.

Партия ташкилотларининг йиғилишларида танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш билан боғлиқ масалалар тез-тез қараб чиқиладиган бўлиб қолди. Сўнгги икки йилда Тахтакўпир ва Тўрткўл районларидаги ҳар уч партия ташкилотидан бирида ана шундай муҳокамалар бўлиб ўтди. Кўпгина раҳбар ходимлар танқид ва ўз-ўзини танқидга тўғри муносабат намунасини кўрсатмоқдалар. Коммунистлар ўзлари раҳбарликка кўтарган кишиларнинг ҳар бир қадамини, хатти-ҳаракатини синчиклаб кузатиб бормоқдалар, бу ходимларнинг ишни яхшилашга, илғор тажрибаларни, фан ютуқларини кенг жорий этишга қаратилган ташаббусларини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

Лекин қуйидан бўладиган танқид ҳаммага ҳам ёқавермайди, албатта. Айрим ҳолларда раҳбар ходимлар билдирилган танқидий мулоҳазаларни тўғри қабул қилмайдилар, танқид учун ўч олишга интиладилар. Бу жиҳатдан Жанубий Устюрт линия-ишлаб чиқариш бошқармасининг 7-компрессор станциясида бўлиб ўтган воқеа диққатга сазовордир. Смена мастери А. Сугирбоев бошқарманинг ўша пайтдаги бошлиғи Н. Ивановни танқид қилиб, у ишчи ва хизматчиларнинг маданий-маиший шароитларини яхшилаш тўғрисида етарли ғамхўрлик кўрсатмаётганлигини айтди. Иванов бу танқидни шунчаки «эътиборсиз» қолдирмади. Коммунистни одил танқид учун қувғин қилди. Албатта, Иванов тегишлича жазоланди. Лекин бу воқеа коллективдаги маънавий муҳитга қанчалик салбий таъсир кўрсатганлиги ҳаммага аёндир.

Партия комитетлари бошланғич ташкилотлардаги ишнинг аҳволини чуқур таҳлил қилиб борган, уларга талабчанлик билан муносабатда бўлишни амалий ёрдам кўрсатиш билан уйғунлаштириб юборган жойларда танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш учун қулай вазият қарор топади.

Танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш меҳнат коллективларида соғлом маънавий муҳитни вужудга келтириб, ташаббускорлик, ишчанликни кучайтирмоқда. Натижада ўн биринчи беш йилликнинг иқтисодий ва социал вазифалари тобора муваффақиятли бажарилмоқда. Автоном республика саноат корхоналарининг ишчилари, қурувчилар, транспорт ва алоқа ходимлари СССР 60 йиллиги шарафига ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Экинлар ҳосилдорлиги ошмоқда, меҳнат унумдорлиги кўтарилмоқда.

Бироқ, бу борадаги иш ҳамма жойда ҳам бир хилда эмас. Пленумларнинг қатнашчилари, партия йиғилишлари ва турли кенгашларда қатнашаётган коммунистларнинг нутқларида кўпинча ҳисобот руҳи устун туради, танқидий мулоҳазалар конкрет бўлмайди, ишдаги нуқсонлар, камчиликлар етарли очиб берилмайди. Айниқса, қуйидан бўладиган танқид савияси ҳануз паст эканлиги сир эмас.

Партия комитетлари танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳар томонлама ривожлантиришлари, эришилаётган натижаларни танқидий таҳлил қилиб, нуқсонларни келтириб чиқараётган сабабларни бартараф этишга эришишлари керак. Бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни ҳар томонлама ошириш, уларга зарур ёрдам кўрсатиш, ташаббусларни қўллаб-қувватлаш лозим. Танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш кўп жиҳатдан партиявий ишнинг бошқа соҳаларидаги ишнинг аҳволига, партия аппарати фаолиятига ҳам боғлиқдир. Партия ходимлари бошланғич ташкилотлари ишининг услуби ва методларидаги ҳар бир янгиликни вақтида илғай билишлари, ҳар бир коммунист ўз меҳнатининг самараларини танқидий баҳолашига эришишга ҳар томонлама интилиб, партия ички демократиясини ривожлантиришга кўмаклашмоқлари, партия йиғилишлари ўзаро юксак талабчанлик, ишчан, соғлом танқид ва ўз-ўзини танқид, нуқсонларга муросасизлик руҳида ўтишига эришмоқлари даркор.

А. ТЮГАЙ,
Қорақалпоғистон область партия комитетининг сектор мудири.

Мусобақа кундалиги

1984 ЙИЛ ҲИСОБИГА

«ССР Иттифоқи ташкил этилган куннинг 60 йиллигигача яна бир йиллик нормани бажаришга эришаман», — деди «Бухараирстрой» трестига қарашли Ромитан кўчма механизациялашган колоннанинг бульдозерчиси Зиё Ўринов дўстларининг самимий табригига жавоб қайтара туриб.

Ромитан кўчма механизациялашган колоннасининг бульдозерчиси З. Ўринов беш йилликнинг уч йили топшириғини муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида ғалаба рапортига имзо чекди. Илғор бульдозерчи шундай қилиб, СССРнинг шонли юбилейи шарафига олган ўзининг юксак мажбуриятини бажарди. У республикамиздаги илғор ишчиларнинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, бир беш йилликда икки беш йиллик нормани бажариш мажбуриятини олган. Кўп йиллик тажриба, техникани аъло билиш, машинани ўз вақтида сифатли ремонт қилиш туфайли З. Ўринов кунлик топшириқларни ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлаётир. У ўз ҳамкасблари билан бирга янги Свердлов машина каналини барпо этишда ишламоқда.

ЯНГИ МАКТАБ

«Узколхозстой» бўлинмалари янги ўқув йили бошлангунга қадар 80 та янги мактабни фойдаланишга топширишни мўлжалламоқдалар. Қишлоқ жойларида қад ростлаётган янги мактаблар қулайлиги ва замонавийлиги билан ажралиб туради.

Нарпай районидаги «Ўзбекистон» колхози буюртмасига мувофиқ янги мактаб қурилди. Икки қаватли ўқув кошонасида сентябрда биринчи марта қўнғироқ жаранглайди. 16 синф, спорт зали, замонавий жиҳозлар билан жиҳозланган устахоналар ўқувчилар ихтиёрида бўлади.

Мактаб «Узмежколхозпроект» институтида ишлаб чиқилган янги туркумдаги лойиҳа асосида барпо этилган.

ИШЧИ СИНФИНИНГ ЎРИНБОСАРЛАРИ

ҲУНАРЛИНИНГ ҚЎЛИ ГУЛ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежнев республикамизга Ленин ордени топшириш чоғида сўзлаган нутқида ҳунар-техника таълими системаси фаолиятига юксак баҳо берди. Партия ва ҳукуматимизнинг беқиёс ғамхўрлиги туфайли кейинги йилларда ҳунар-техника таълими тармоғи тобора кенгайиб бормоқда. Буни биргина Қашқадарё области мисолида ҳам кўриш мумкин. Бу борада амалга оширилаётган ибратли ишлар ва галдаги режалар тўғрисида область ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи Собир ЗОИРОВ мухбиримизга сўзлаб берди.

— Беш йил бурун областимизда билим юрти ўн олтита эди. Ҳозир мавжуд 33 та ҳунар-техника билим юртида 14,5 минг йигит-қиз эллик олти касб бўйича таълим олмоқда. Муайян касб ўргатиш билан бирга ўрта маълумот берадиган ҳунар-техника билим юртлари кейинги йилларда анчага кўпайганлигини мамнуният билан таъкидлаш жоиз.

Йигит-қизларни касбга йўналтириш ишлари бирмунча яхшиланди. Ўтган йили ҳунар-техника билим юртларига талабалар қабул қилиш плани 122 процент бажарилди ёки 8140 киши ўрнига 9984 киши қабул қилинди. Ҳунар масканларини 6600 киши ўрнига 8271 киши битириб чиқди.

Кейинги беш-олти йил ичида ҳунар-техника билим юртларининг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Айни пайтда 700 дан зиёд қишлоқ хўжалик техникаси, 53 ўқув устахонаси, 285 та фан кабинети ва лаборатория, юзга яқин лингафон ва экранлаштирилган кабинет ёшлар хизматида.

Областимизда тегишли министрлик ва идоралар томонидан ҳар бири 720 ўқувчига мўлжалланган яна саккизта ҳунар-техника билим юрти қурилади. Беш йиллик охирига бориб бундай билим юртлари сони 46 тага етказилади. Уларда бир йўла 20 минг киши турли ҳунарни эгаллайди.

Ўн биринчи беш йиллик давомида ҳунар-техника билим юртларига ҳаммаси бўлиб 48 минг йигит-қизни жалб этиш мўлжалланмоқда.

Маълумки, ўқувчиларнинг пухта билимга, яхши ҳунарга эга бўлиши ва малака-кўникма орттириши кўпроқ инженер-педагог кадрлар маҳоратига боғлиқ. Область ҳунар-техника таълими бошқармаси шундай мутахассислар сафини кенгайтиришга ҳамиша жиддий эътибор бериб келмоқда.

Ҳунар-техника билим юртларида ўқиб, эндиликда меҳнатда донг таратаётган собиқ ўқувчиларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Масалан, улардан Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Муртазо Абдураимов, Раҳматилла Тўраев, Ленин ордени кавалери Муҳтарам Эшонқулова, Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалерлари Ҳотам Бурҳонов, Байрам Жўрақулова, Гиё Қаюмова, Ибод Боботов, Норсулув Ғойибназарова, Тамара Турсунова, Юрий АнупфеAccording ров кабилар қўриқ ўлканинг донгдор пахтакори, механизатори ва қурувчилари ҳисобланади. Уларнинг кўпчилиги бепоён Қарши даштида баракали тер тўкмоқда.

Ҳа, бугун синфхоналарда сабоқ олаётган ёшларни эртага шонли ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар сафида кўрамиз. Уларнинг қалб қўри ва билак кучи, ҳарорати билан, ҳеч шубҳасиз, кимсасиз чўллар обод бўлади, кенг пахтазор ва боғ-роғлар бунёд этилади, гўзал шаҳарлар тикланади. Ана шу маъмурчилик бунёдкорларининг аксарияти ҳунар-техника билим юртлари остонасидан катта ҳаётга йўлланма олганликларини умр бўйи эслаб юрадилар.

Озиқ-овқат программаси—амалда

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КПСС XXVI съезди Озиқ-овқат программасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш сиёсатини олға сургандан буён шахсий ва ёрдамчи хўжалик эгалари, бригада пудрати ва хўжалик ҳисобидаги участка ташкилотлари резервлардан рационал фойдаланиш, барча ресурсларни ишга солиш, илғор тажрибаларни оммалаштириш соҳасида кўпгина ибратли тажрибалар орттирмоқдалар. Қуйида шулар ҳақида ҳикоя қилинади.

БРИГАДАНИНГ ШАХСИЙ ХЎЖАЛИГИ

Директор, Йўлдош Зоҳидов Мамат ака бригадасига келганда қуёш тиккага келган эди. Атроф сокин. Қатор ораларида бир дона бегона ўт кўринмайди. Сифатли комплекс ишлов берилган ғўзалар гуркираб ўсмоқда.

Бригада аъзолари билан учрашиш, тегишли гапларни айтиш, уларнинг дилидагини тинглаш мақсадида бу ерга келган директорни ҳамма мамнуният билан кутиб олди. Мамат ака унинг олдига чинни косада муздек чалоп келтириб қўяркан, шундай деди:

— Олинг, ичинг, офтобнинг тафтини олади. Директорнинг яхши хислатларидан бири янги нарсани илғаб олиши эди. Шу сабабли унинг хаёлига «Қани энди ҳар бир бригадада ҳам ишчилар доим сут-қатиқ билан таъминланса?!» деган фикр келди. — Бошқаларга ҳам борми? — дея сўради шу сабабли ўсмоқчилаб.

— Булар ҳозир ичишди, — деди бригадир —Хоҳловчилар бўлса тағи мўл.

— Бундан икки йил олдин ҳаммамиз маслаҳатлашиб, иккита сигир олган эдик, — гапини давом эттирди Мамат ака биз билан суҳбатда, — шу-шу сут-қатиқ сероб. Икки боласини бўрдоқига боқиб давлатга 1 тонна гўшт топширдик. Онаси фойдага қолди.

Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз коллективининг йиғилишида Мамат Норбоев бригада шахсий хўжалиги хусусидаги тажрибасини сўзлаб берди. Ибратли тажриба ҳаммага маъқул тушди. Ленин орденли бригадир, 60 центнерчи пахтакор Турғун Аҳмедов, Муборак Боймуродовалар дала меҳнаткашларини бепул сут-қатиқ билан таъминлаш омили бўлган бу тажрибани маъқуллашди.

Кўп ўтмай совхознинг 76 пахтачилик бригадасининг кўпчилиги сигирлик бўлди. Шу-шу ким борса, «Муздек чалоп бор, олиб чиқайми?» — деб туришади.

Бригаданинг сут фабрикаси дала меҳнаткашлари учун жуда қўл келяпти. Бундан ташқари совхозда шу йўл билан бу йил 50 тонна гўшт топшириш мажбурияти қабул қилинган.

ИХТИСОСЛАШТИРИШ САМАРАСИ

Арнасойда ихтисослаштирилган маккажўхоричилик хўжалигининг тузилиши шу совхозда пахта етиштириб келган кўпгина кишиларни иккилантириб қўйди. —Маккажўхори бу зона учун янги экин. Қийналиб қолсак керак. Қолаверса, пахтачилик сердаромад соҳа. Ке, қўй, бошқа хўжаликка ўтиб ишлай қоламиз, — деганлар ҳам чиқиб қолди.

Кўп йиллар Жиззах районидаги Ленин орденли «Москва» колхозида бош агроном бўлиб ишлаган Мирза Атанчаев ихтисослашган хўжаликка бош агроном бўлиб келди. — Чўлқуварларда маккажўхорига нисбатан меҳр уйғотиш керак, — дея ўйлади у. — Бусиз яхши натижага эришиб бўлмайди.

Агроном худди шундай қилди. — Биз, — деди совхоз ишчилари билан суҳбатда. — Маккажўхоричиликни пахтадан ҳам сердаромад соҳага айлантирамиз. Ўзингиз ўйлаб кўринг: ҳар гектар ердан ўтган йили атиги 24 центнердан пахта ҳосили етиштиргансизлар. Бунда даромад гектар бошига 1,2 минг сўмга тўғри келади. Биз эса маккажўхори ҳосилдорлигини юз центнерга етказамиз. Бундан ташқари 400 центнердан кўк масса оламиз. Ҳар иккаласи ҳам планлаштирилганидан икки баравар кўп бўлади. Шундай экан, ҳар гектар ердан оладиган даромадимиз 2 минг сўмга етиб қолади. Агар иккинчи марта ҳосил етиштирсак кўрадиган даромадимиз бундан ҳам ошиб кетади. Кўрдингизми, маккажўхори ҳам дон, ҳам даромад манбаи.

Соколовский номли ихтисослашган хўжалик аҳли юбилей йилида 1400 гектар ерга маккажўхори экишган. Тадбиркор агроном таклифига кўра ҳар юз қатордан сўнг 4 қатор лавлаги экилди. Айни кунларда 25 культиватор маккажўхори қатор ораларига учинчи ишловни бермоқда. Уч юзга яқин сувчи иккинчи суғоришни тугаллади. Қўчқор Сафаров, Икром Маматқулов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ва Масариддин Ширинов бошлиқ бўлим аҳли юз-юз йигирма центнердан дон ҳосили олиш шиори остида меҳнат қилишяпти.

Т. Нормуродов, К. Ҳусанов, Э. Умрзоқов, Т. Қуролов, Қ. Ўнгалов, С. Раҳматов сингари сувчи ва механизаторлар СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашяпти.

— Хўжалигимизда «дала маликаси»дан бошқа яна беда, полиз, пахта экинлари ҳам бор, — дейди биз билан суҳбатда бош агроном, — Юбилей йилида Ватанга 14 минг тонна «каҳрабо дон», армуғон этамиз. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларида белгилаб берилган Озиқ-овқат программасини ҳаётга жорий этиш учун яқин йиллар ичида маккажўхори экиладиган майдонларни яна минг гектарга кенгайтирамиз. Айни пайтда чорвачиликни ривожлантириш чораларини ҳам кўрамиз.

Халқ хўжалигининг қайси соҳасида бўлмасин изланиш қизғин давом этмоқда. Меҳнаткашларимиз энг яхши самара берадиган илғор тажрибаларни кенг оммалаштирмоқдалар. Бу партия олға сурган масаланинг тез ва соз бажарилишидан далолат бериб турибди.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг компрессор цехидаги инженер Н. Нурмуҳамедов бошлиқ смена аъзолари юбилей йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақани кун сайин қизитмоқда. Суратда: коммунист, инженер Н. Нурмуҳамедов.

В. Сироткин фотоси.

ҚАРШИ ШАҲРИДАН НЕВА СОҲИЛИГА

Қарши — Ленинград — Қарши маршрути бўйлаб Ту-154 самолёти мунтазам қатнай бошлади. Самолёт Уфа шаҳрида қўниб ўтади. Мазкур лайнер Қашқадарё области маркази аҳолисига хизмат кўрсатади. Қўриқ ўлканинг ҳаво транспорти кейинги йилларда аҳоли жадал кўпайганлиги билан янада ривожланди. Қарши авиакорхонасида енгил АН-2 самолётлари ўзлаштирила бошлагандан бери ҳали орадан 10 йил ҳам ўтгани йўқ. Тез орада турбинавинтли АН-24 ва реактив ЯК-40 самолётлари қатнай бошлади. Мана энди Қарши авиаторлари Ту-154 самолётини Нева соҳилидаги шаҳарга бошқариб бормоқдалар.

Яқинда областда яна бир аэропорт ишга туширилади. Қадимий Шаҳрисабзда ана шу аэропорт қурилиши ниҳоясига етказилмоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети:

— Ғалаба районидаги 159-ўрта қишлоқ ҳунар-техника билим юрти устидан ёзилган хатдаги айрим фактлар тасдиқланди. Камчиликларга йўл қўйганликлари учун билим юрти директори М. Каримовга ҳайфсан, ўқув-ишлаб чиқариш ишлари бўйича директор ўринбосари Ж. Мўминқуловга эса қаттиқ ҳайфсан берилди, ўқув-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари Д. Мўминқулов эса қаттиқ огоҳлантирилди.

Бағдод район марказий касалхонаси:

Марказий касалхона буйруғига кўра, беморни ўз вақтида шифохонага етказмаганлиги учун «Тувадоҳ» фельдшер-акушерлик пункти мудири Р. Жалиловга қаттиқ ҳайфсан берилди, ўз хизмат вазифасига совуққонлик билан қараганлиги учун «Тез ёрдам» фельдшери М. Ўринова вазифасидан бўшатилди, «Победа» қишлоқ участка касалхонаси бош врачи Т. Элчиевга фельдшер-акушерлик пункти ва «Тез ёрдам» станцияси коллективи устидан назоратни бўшаштириб юборганлиги учун ҳайфсан берилди.

Бригада усулига—кенг йўл

ЗАВОДГА ЯРАШГАН ЙИГИТ

Ўзи шундай бўлади. Оддий ва камтар одамлар ҳеч қачон шон-шуҳратларини кўз-кўз қилмайдилар. Бу, аввало ишчи ҳазрати олийларига хос фазилатдир. Яқинда Наманагандаги машинасозлик заводида ана шундай одми ва камсуқум, айни пайтда қатъиятли ишчи йигит билан суҳбатлашишга тўғри келди. Юз-кўзидан меҳнатга муҳаббат сезилиб турган бу фидокорнинг номи кейинги вақтларда тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Завод раҳбарларидан тортиб ҳамкасб дўстларигача унинг яхши ишларини мароқ билан таъкидлашади.

Унинг исми Исмоилжон, фамилияси — Охунов. Таржимаи ҳоли ҳам унчалик мураккаб эмас. Исмоилжон ўрта мактабни битиргач, туппа-тўғри заводга келди. Зеҳни ўткир йигит малакали ишчилар кўмагида электроштаблёрларга ғилдирак ва бошқарув механизмларини ўрнатишни ўрганиб олди.

Орадан бир йил ўтгач, ҳарбий хизматга чақирилди. Ўшанда устози:

— Биз сени кутамиз, сен заводимизга ярашган йигитсан, тез-тез хат ёзиб тур, — деган эди.

Исмоилжон она-Ватан олдидаги бурчини шараф билан адо этар экан, устозининг ва ҳамкасбларининг «сени кутамиз, йигит!» — деган сўзларини кўп эсларди. У қадрдон корхонаси билан доим алоқа қилиб турди. Корхонадагиларга меҳр қўйиб қолганди. Шунинг учун бўлса керак, армия сафидан қайтгач, яна қадрдон заводи томон йўл олди. Цехдагилар сафлари тўлганлигидан хурсанд эдилар. Бу вақтда завод газ, нефть, буғ, сув тортгич ускуналарига ўрнатиладиган задвижкалар ишлаб чиқараётганди. Халқ хўжалиги учун жуда зарур бўлган бу маҳсулот фақат Совет Иттифоқидагина эмас, қардош социалистик мамлакатлар ва бир қанча капиталистик давлатларда ҳам машҳурдир. Янги маҳсулот қисмларини йиғиш осон эмасди. Исмоилжон бундоқ ўйлаб қараса, цехдаги ишларнинг катта қисмини пайвандчилар бажаришяпти. У ана шу касбни эгаллашга киришди ва тез орада уни ўрганиб олди.

Устозларининг ҳар бир ўгитини дилига жо қилган ҳунарманд йигит камтарлиги, дилкашлиги, талабчанлиги билан ажралиб турарди. У кўп ўтмай цехдагиларнинг ҳурмат-эътиромини қозонди. 1975 йилда Исмоилжон Охуновни йиғувчи слесарлар ўзларига етакчи қилиб кўтардилар. Бригадир ҳар бир ишчининг қалбига йўл топди, уларни катта меҳнат зафарлари сари руҳлантира олди. Ишлаб чиқаришнинг бригада усули азаматларга маъқул бўлиб қолди. Охунов бошлиқ бригада ўтган йили 12013 дона ўрнига, 12545 та задвижка тайёрлади.

Бу ютуқлар боиси ҳақида бригадир бундай дейди:

— Ана шу яхши ишларимизда, аввало, устозларнинг катта мадади борлигини айтмоқчиман. Улар бизда ёшлигимизданоқ касбга меҳр уйғотдилар. Бугунги кунда Рустам Решетов, Муса Аблаев, Исмоилжон Исоқов каби мураббийларимга таъзим қиламан. Улар фақат меҳнатнигина эмас, одамшавандалик, бир-бирига ғамхўр бўлиш ҳислатларини ҳам бизга сингдирдилар.

Бригада усулининг афзал томонларидан бири шуки, ҳар бир ишчида масъулият ҳиссини кучайтиради. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ёнингизда бир киши куйиниб ишлаcа-ю, сиз унчалик жон куйдирмасангиз. Ўзингизга ҳам ноқулай бўлади бунақа пайтда. Мен бригадамизнинг ҳар бир ишчиси ҳақида фахрланиб гапиргим келади. Чунки «Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун!» деган принцип биз учун оддий шиор эмас, қон-қонимизга сингиб кетган ҳислат бўлиб қолди. Маошларимиз ҳам, яшаш шароитимиз ҳам яхши. Чунки ҳаммамиз пировард натижа учун бирдек интиламиз. Албатта, бундан ишда ҳеч қачон қийинчилик учрамайди, деган хулоса келиб чиқмайди. Йўл-йўлакай учраган қийинчиликларни ҳамжиҳат бўлиб енгяпмиз.

Бу бригада коллективини интернационал оила деса бўлади. Ўн уч кишининг орасида рус, ўзбек, корейс, татар фарзандлари бор. Улар бир-бири билан шундай иноқки, ҳавасингиз келади. Юрий Миронов ўзининг ҳалоллиги, қийинчиликларни мардона енгиб бориши, дилкашлиги билан шуҳрат топган бўлса, Собитжон Бойдадаев соддадил ва самимийлиги билан одамларга ёқиб қолган. Донолар сўзи билан айтганда, бригада ишчилари бир-бири учун тиниқ кўзгуга айланган. Уларнинг ҳар бири завод юксалишига муносиб ҳисса қўшяпти. Буни қуйидаги рақамлар ҳам аниқ кўрсатиб турибди. Корхона коллективининг бу йилги социалистик мажбурияти 26100 та задвижка ишлаб чиқаришдан иборат. Шундан 13100 таси коммунист Исмоилжон Охунов бошлиқ йиғувчи слесарлар меҳнати билан тайёрланади. Агар иш жараёнида ҳал қилиниши зарур масала чиқиб қолса бригада кенгаши фавқулодда тадбирлар кўради. Кенгаш планлар таҳлилидан тортиб ишчиларнинг маданий-маиший шароитларигача шуғулланади.

Яхши дам—меҳнатга ҳамдам, дейди халқимиз. Бригада ишчилари баракали меҳнат қилиб кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришни ҳам йўлга қўйганлар. Улар ўтган йили Самарқанд ва Шоҳимардонда дам олгандилар. Бу йил Саричелак ва Арслонбобга боришмоқчи. Заводнинг Нанайдаги дам олиш уйи ишчиларнинг севимли оромгоҳидир. Шанба ва якшанба кунлари бу ер гавжум бўлади.

— Дам олиш пайтларида, — дейди Исмоилжон Охунов, — биз кўпроқ спорт билан шуғулланамиз, мусобақалар уюштирамиз, хушманзара жойларга сафар қиламиз. Буларнинг ҳаммаси ишчиларнинг аъло кайфият билан ишлашига ёрдам беряпти.

Ҳақ гап. Бу, бригада фидокорларининг мусобақада пешқадамлик қилаётганликларида ҳам ўз ифодасини топмоқда. Ҳаётдан ўзининг муносиб ўрнини топган йигит Исмоилжон Охунов ва у бошлиқ йиғувчи слесарларнинг шу кунларда амалга ошираётган ишлари мақтовга лойиқ. Бугун кечагидан яхшироқ меҳнат қилишни ўзларининг муқаддас бурчи деб билган азаматлар ишлаб чиқараётган задвижкалар ер куррасидаги жуда кўп мамлакатларда муваффақият билан қўлланилаётган экан, бу ишчилар аҳил оиласининг мадҳи эмасми?

Ғ. АКБАРОВ,

ОДДИЙ ҚАСБ — ОЛИЙ ҚАСБ

ЎЗ ИШИНИНГ УСТАСИ

Телефон жиринглади:

— Тошкент шаҳар «Водоканал» трестига қарашли водопроводлар тармоғи бошқармасининг 2-ремонт цехи эшитади!

— Шароф номли кўчада қувур ёрилган. Сув отилиб чиқяпти.

Оператив группа йўлга чиқди. Чиндан ҳам қудуқ ичидаги қувур ёрилган эди. Атрофни сув босибди. Ремонтчилар ишга киришди. Қувур тузатилди. Сув тўхтади. Группа цехга, цех бошқармага, бошқарма трестга хабар берди:

— Ҳаммаси жойида

— Тузатиш ишларида кимлар қатнашди? — сўрашди трестдан.

—Каримжон Пўлатов бошлиқ слесарлар группаси — Ботир Мирзаев, Али Азизов, Рустам Маҳкамов, Собир Туропов ва бошқалар...

Цех ремонтчилари иш фаолиятидан бундай лавҳаларни кўплаб келтириш мумкин. Тошкент шаҳрининг Саккокий, Мирхонд кўчаларида содир бўлган авариялар ҳам худди шу оператив группа ёрдами билан вақтида тузатилди. Бунда, айниқса, кекса слесарь, ажойиб мураббий, коммунист Каримжон Пўлатовнинг алоҳида ҳиссаси бор. Унинг цехдагина эмас, бошқармада, қолаверса бутун трестда ўз ишининг моҳир устаси сифатида ҳурмат билан тилга олинишининг боиси ҳам шунда.

А. ОРИПОВ,
слесарь.

ТИНИҚ ОРЗУЛАР

ОЧЕРК

Пахта муҳаббати Шониёзнинг юрагига она сути билан кирди. У долзарб кунларда бу ҳақда қайта-қайта хаёл сураркан, вужудида аллақандай битмас-туганмас куч сезади...

Саратон офтоби борлиқни олов селига кўмган. Қилт этган шабада эсмайди. Ҳатто нафаси қайтган қушлар ҳам ўзларини салқинга урищади. Фақат она-бола қуёш тиғидан чиқишмайди.

— Чарчадингми, болам? — Онаси ўғлининг жажжи пешанасидаги реза-реза терга тикилиб сўрайди.

— Чарчадим! — Унинг овози зўрға эшитилади.

— Оч қолгандирсан?

Энди Шониёз сўз қотишга ҳафсаласи етмай, бошини қимирлатади. Онажони тугунчадан сўнгги бурда нонни олиб, узатади. Ўзи емай, боласига едиради. Шониёз бир оз дармонга киргач, она-бола яна кетмончаларини қўлга олишади. Қийма чопиқ қилишади. Ғўза озиқасига шерик бўладиган бегона ўтларни юлишади.

Шу алпозда маржондек тизилиб кунлар ўтади. Ёз бўйи чекилган ташвишлар кузда ҳадсиз-ҳудудсиз чаноқларда жамол кўрсатади. Оппоқ эгатлар гўё кўзни қамаштиради. Бу лаҳзаларда қўли қадоқлар қувончини ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди. Пахта уларнинг умиди, ризқ-рўзи, дастурхони баракаси... Энг муҳими, фронтга пахта керак! Қанча кўп пахта беришса, ғалаба онлари шунча тез яқинлашади. Шу туфайли уруш даҳшатларидан мислсиз жафо тортган қишлоқ шиддат билан теримга киришади. Деярли ҳар йили волидаи муҳтарамаси — Холбека Худойбердиева бошлиқ звено олдинда боради. План бажарилган куни онажони Шониёзни қучиб, тер қоплаган пешонасидан ўпади. Кейин байрам бўлиб кетади. Онажонини кўкларга кўтариб мақташади, мақташади. У эса оддийгина шол рўмолини елкасига ташлаб, хаёлчан кулимсираб ўтиради.

Шониёз онаси қанотида улғайганини, чигит экиб эгат оралаб илиги тўлишганини пайқамай қолди. Унга чақирув қоғозини даланинг ўзида, волидаси кўзи ўнгида беришди. Ҳамқишлоқлари билан пайкал бошида хайрлашди, онаси кенг пешанасидан ўпиб, кузатиб қўйди. Киндик қони томган қишлоқдан уч йил йироқда бўлди.

Шониёз қишлоғига кеч куз кириб келди. Кўчалар жим-жит, ҳамма теримда эди. Ҳовлиларига яқинлашаркан, уч-тўрт нуронийга кўзи тушди, кўнгли безовталанади. Нима гап ўзи? Улар нега бунчалик бесаранжом боқишади? У нима гаплигини пайқади, пайқади-ю саратонда чўлда сувсиз қолган йўловчидай, томоғи қақради, кўзларида ёш ҳалқаланди. Маълум бўлишича, соппасоғ онаси уч-тўрт кун бурун тўсатдан казо қилибди. Энди у онаизори изини давом эттириши керак!

...Чигит экаётганда, эгатларга сув тараётганда, ногоҳ қулоқлари остида жонбахш овоз эшитилади:

«Чарчамадингми, қулунним?».

«Йўқ, онажон, — дейди у хаёлан. — Чарчаган эмасман! Ахир, мен сиз учун ҳам ишлашим керак!». Шониёз чўчиб кўзларини очади. Онасининг маъюс юзи тезгина оқиш бўшлиққа сингиб кетади. У уйга чўмиб, пайкал бошида узоқ ўтиради. Белга уриб қолган ғўзалар шабадада оҳиста шовуллайди, қалби ҳаяжон тўла сувчи умидлари намга тўйган эгатларга сочилган. Шунинг завқи билан нафас олади. Ҳар ғўзага фарзандига тикилгандай, меҳр билан термулади. У лаҳзаларни эртанги кун ҳақидаги ўйлар билан ўтказганидан саратон, жавзо, асад шаштидан тушиб, ўрнини пири-бадавлат кузга бўшатиб берганини сезмай қолади. Эгатлардан қўйни-қўнжи тўлиб куз одимлайди. Бу барака фаслини онаси қанчалар суярди. Далага келганда, ширин-шакар узумга тўла токзорга кирганда кўнгли ийиб кетар, севинчининг чеки кўринмасди. Кузни фаслларнинг сахий онахони, деб атарди.

Онаси суйган ўша куз дала қучоғига қайта-қайта келди. Аммо у келмади. Шониёз уйланганини, фарзандли бўлганини, қишлоғида тузуккина обрў қозонганини, шу туфайли бригада саркорлигига сайлашганини унга айтиб беролмади. Аммо онаси билан сирлашишни истарди. Дардларига малҳам бўлгувчи овозини қўмсарди. У сархушлик билан кўзларини юмади, гўё бутун дунёни ғира-шира туман қоплайди. Сал ўтмай туман ичида дилига яқин ёқимтой чеҳра жилмаяди.

— Янги меҳмон қуллуқ бўлсин, чироғим!

— Қуллуқ, онажон!

— Умри билан берган бўлсин! Неварагинам тетикми? Кимга ўхшайди?

— Сизга, сизга... Киндигини ўзингиз кесиб, ўзингиз йўргакламидингиз...

— Мен ҳамиша бошингдаман, болам. Ишларингдан гапир. Бригадирлик қийнаб қўймадими?

— Биласиз-ку, пахта иши игна билан қудуқ қазишдай гап. Биринчи йили ишим унчалик ўнгидан келмади. Зўрға ўн олтидан ҳосил олдик.

— Бўшашма, болам, қаттиқ бўлсанг, тоғни ҳам емирасан. Бўш дарахтни қурт ейди. Илойим, бошгинанг тошдан бўлсин.

Онанинг ғойибдан келган дуоси тасаввурида чақмоқ ёлқинидай ўрнашади. Билакларга чексиз куч енгандай туюлади, ўзини тоғни урса талқон қиладиган паҳлавонлардай енгилмас сезади. Алпомиш каби отига жаҳл билан қамчи босиб, далага учади. Шундан кейин ҳаловат нималигини билмайди, юмшоқ тўшакда осойишта, мириқиб ухлаш нималигини унутади. Ахир, дастлабки йиллардаги доғни ювишнинг ўзи бўлармиди!? Каттақўрғон райони шароитида гектаридан ўн олти центнердан ҳосил олиш аянчли ҳол эди. Буни ўйласа, пешанасини совуқ тер қопларди. Гоҳо аламдан бўғилар, гоҳо жаҳли чиқиб, тиззасига муштларди. Ер семиз, сув, ўғит, техника етарли. Бригада аъзолари анча-мунча тажриба ҳам тўплашган. Хўш, ҳосилдорлик нега паст?

Бу саволга жавобни Шониёз Турсуновнинг ўзи топди: «Аввало, деҳқончилик маданиятини кўтариш керак». Ана шу ниятда ер захи ҳар йили муттасил қочирилди, шўри ювилди. Кўплаб зовурлар қазилди, алмашлаб экишга ўтилди. Эҳҳе, бу юмушларга қанча-қанча маблағ, ишчи кучи сарфланди. Интилишлар зое кетмади, ҳосилдорлик аста-секин кўтарилиб, харажатлар қопланди. Бригада 1964 йилда кутилмаган сакраш қилиб, Ленин номли колхозда олдинги қаторга ўтиб олди. Ўшанда ёқасини ушлаганлар ҳам топилди: «Товба, у йили бошини кўтаролмай юрувди. Қаддини бунча тез тиклади?».

Рост. Шониёзнинг бригадаси қисқа вақт ичида қадди-бастини кўрсатишга эришди. У энди гапни катта-катта гапирса ҳам бўларди. Бироқ бу хислат унга ёт эди: мақтанишни эмас, иссиқда ҳам, совуқда ҳам тер тўкиб ишлашни ёқтирарди. Бекор кезларида қирғоққа чиқиб қолган балиқдай бўғила бошларди. Далада эса шер боласидай яйрайди.

Шониёз ўз бригадасини қолоқлик домидан қутқариб, ўртача ҳосилдорликни 50 центнерга етказгач, бир неча марта янги-янги ташаббуслар билан майдонга тушди. Яъни, қолоқ бригадаларга ўтиб ишлади. Янгиқишлоқ ва Қипчоқ қишлоқларида у амалга оширган ишлар ҳамон тилларда достон. Шониёз қисқа вақт ичида ҳар иккала бригадада ҳосилдорликни эллик центнердан оширди. Унинг пахтакорлик илмини сув қилиб ичганлигию, ман-ман деган деҳқонларни ҳам ярим йўлда қолдириб кетганлиги ҳақидаги гаплар авжига чиққан бир пайтда хушхабар тарқалди: Шониёз Турсуновга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони фахрий унвони берилди!

У пахтазорда кўплар қатори қилган меҳнати партиямиз томонидан бунчалик эъзозланишини хаёлига ҳам келтиролмаганди. Бу юксак мукофотни бутун бригада коллективи фаолиятига берилган муносиб баҳо деб тушунди. Шунинг учун ҳам бир-бирлари билан сирдош, ҳамкору ҳамнафас бўлиб қолган ҳамкасбларини тағин ҳам юксак чўққилар сари руҳлантирди. Шониёзнинг қалби шижоат билан тепарди, ҳали забт этилмаган довонлар сари интиларди. Ана шундай беҳаловат кунларнинг бирида колхоз правлениеси ва партия ташкилоти уни яна қолоқ бригадага йўллади. Шониёз астойдил бел боғлаб, енг шимариб ишга киришди. Кўпдан буён оқсаётган бригада ҳосилдорлигини ўша — 1980 йилнинг ўзидаёқ 29 центнердан бирданига 52 центнерга кўтарди. Мана, учинчи йилдирки, қаҳрамон янги бригадани фидокорлик билан олға етакламоқда.

1981 йил кўклами ва ёзи барча деҳқонлар қатори Шониёзнинг ҳам иродаси ва тажрибасини яна бир марта синовдан ўтказди. Бригада аъзолари Шониёз қанотида табиат қийинчиликлари билан басма-басига олишдилар, тўсиқларни баҳодирона бартараф этдилар ва 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ошириб дурдона ундирдилар.

Шониёз Турсуновнинг машаққатли манзилларда ҳамроҳи бўлган ҳамкасбларини янада юксак довонлар кутмоқда. Ҳозир бригадада 65 центнерлик марра учун тинимсиз кураш бормоқда. Азаматлар парваришга зўр беришяпти, ҳар туп ғўза атрофида парвона бўлишяпти. Бригадада ҳар қатра сув қатъий ҳисобга олинган. Суғориш графиги тузиб чиқилди, моҳир сувчилар сифатли ишлов берилган, озиқлантирилган далаларга меҳр билан обиҳаёт тарамоқдалар, «шарбат» оқизмоқдалар.

Бригада саркори ойдин тилаклар оғушида яшамоқда. У уфққа туташ далалар эрта-индин сигир елинидай етилишини, чаноқлардан момиқлар оппоқ мавжлар каби тошиб чиқишини ҳозирданоқ тасаввур қилади. Тезда «зангори кема»лар ҳайқириғи пахтазор сукунатини бузади. Хирмонларга қут-барака энади. Қаҳрамон дилидан нурдай жой олган орзуси ушалишига ишонади. Бу ҳароратли ишонч сизга ҳамиша ёр бўлсин, давримиз баҳодири!

Асад ДИЛМУРОДОВ.

Зоҳид Зарифович СОБИТОВ

Кўп миллатли совет киносанъати оғир жудоликка учради. Ўзбек киносининг кекса арбобларидан бири, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Зоҳид Зарифович Собитов 11 июль куни 73 ёшида тўсатдан вафот этди.

Ўзбек совет кино санъатининг қарор топиши ва ривожланишига баракали ҳисса қўшган ажойиб санъаткор ҳаётдан кўз юмди. Қарийб ярим аср мобайнида у совет санъатини юксалтиришга, ўз ижоди билан коммунизм юксак ғояларини тараннум этишга хизмат қилди.

Зоҳид Зарифович Собитов 1909 йилда Татаристон АССРдаги Черемшан қишлоғида туғилди. 1929—1932 йилларда Бутуниттифоқ давлат кинематография институтининг режиссёрлик бўлимида ўқиди. Сўнгра «Мосфильм» киностудияси қошидаги «Востокфильм» студиясида режиссёр ассистенти бўлиб ишлади. 1937 йилдан бошлаб унинг бутун ижодий ҳаёти К. Ерматов номли «Ўзбекфильм» киностудияси билан чамбарчас боғланган.

З. З. Собитов 15 дан ортиқ фильм яратди. Унинг «Стадионда учрашамиз», «Фарзандлар», «Самолётлар қўна олмади», «Ҳамза», «Генерал Раҳимов», «Икки солдат ҳақида қисса» (Болгария Халқ Республикаси кинематографчилари билан ҳамкорликда яратилган) картиналари, тасвирланаётган воқеанинг моҳиятига ҳамда асар қаҳрамонларининг ички дунёсига чуқур кириб бориши, юксак профессионал маҳорати билан ажралиб турувчи бошқа қатор фильмлари томошабинлар томонидан яхши кутиб олинди.

КПСС аъзоси З. З. Собитов ижтимоий ҳаётда актив иштирок этди, ёшларнинг меҳрибон ва талабчан устози сифатида танилди, бир неча марта киностудия партия ташкилотининг секретари қилиб сайланди, Ўзбекистон Кинематографчилар союзи правлениесига секретарлик қилди.

Совет кино санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун З. З. Собитов Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденлари, кўпгина медаллар, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти билан тақдирланди. Унга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилди.

Истеъдодли кинорежиссёр, ажойиб коммунист, меҳрибон ўртоқ Зоҳид Зарифович Собитовнинг порлоқ хотираси қалбларимизда ҳамиша сақланади.

Ш. Р. Рашидов, Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Ю. П. Максимов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. К. Камолов, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, Р. Ҳ. Абдуллаева, А. О. Тўраев, А. А. Абдуллаев, С. О. Азимов, Р. А. Аҳмедов, С. Б. Бобоев, С. Эшонтўраева, М. Қаюмов, Т. Қодирова, Ш. С. Аббосов, И. Аъзамов, Ш. Бурхонов, Р. Ботиров, З. Муҳаммаджонов, Н. Раҳимов, Л. Саримсоқова, Н. Сафаров, У. Умарбеков, Л. Файзиев, А. Ҳамроев, Э. Эшмуҳамедов, К. Яшин.

АХБОРОТ

СУРХОНДАРЁ

МАКТАБ МУЗЕЙИ

Шеробод районидаги Жданов номли 3-ўрта мактабда санъат музейи ташкил этилган эди. Унда республикамизнинг Р. Чориев, Б. Бобоев, Б. Жалолов, Ж. Умарбеков, А. Мирзаев, Ю. Зорькин, Х. Ҳуснидинхўжаев ва Ф. Тохиров сингари таниқли рассом ва ҳайкалтарошларининг оригинал асарлари қўйилган. Музейда ўқувчилар томонидан коллекция қилинган халқ амалий санъати намуналари ҳам муносиб ўрин олган.

Энди мактаб ўқувчилари очиқ жойда музей ташкил этишга қарор қилишди. Мактаб ҳовлисидаги улкан чинор атрофи рангли тошлар билан мозаика шаклида безатилди. Шу қишлоқлик талантли ёш ҳайкалтарош Азамат Ҳатамов яратган «Тоғлик қариялар» ҳайкали ҳам музей экспонатлари қаторига қўйилди.

МУНОСИБ СОВҒА

Ленин йўли райони меҳнаткашлари 3-кўчма механизациялашган колонна бинокорларидан ажойиб совға олишди. 500 нуқтали икки қаватли муҳташам алоқа уйи қурилиб, фойдаланишга топширилди. Алоқа уйида шаҳарлараро телефон станцияси, почта-телеграф ҳамда дам олиш салонлари мавжуд. Бу ердан бир вақтда 12 шаҳар билан гаплашиш мумкин.

Х. ХУДОЙҚУЛОВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ЧИНАКАМ ҒАМХЎРЛИК

Бутун жаҳоннинг тараққийпарвар жамоатчилиги ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШ президентига йўллаган мурожаатини Совет Иттифоқининг тинчликни сақлаш тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилаётганлигини, СССР араб халқларининг исроиллик агрессорларга қарши олиб бораётган адолатли курашини қатъиян қўллаб-қувватлаётганлигини тасдиқловчи далил, деб баҳоламоқда. Чет эл матбуоти бу ҳужжат ўз қўшинларини Ливанга тушириш учун ҳозирлик кўраётган Америка маъмуриятини жиддий огоҳлантиради, деб таъкидлайди.

АҚШ президенти, деб ёзади Варшавада чиқадиган **«Жолнеж вольности»** газетаси, бу огоҳлантиришнинг ғоят жиддий эканлигини англаб, ўзи учун зарур хулосаларни чиқариб олади, деб умид қилиш мумкин.

Югославиянинг **«Политика»** газетаси Л. И. Брежнев мурожаатининг асосий моҳияти хунрезликни, Ливанга қарши агрессияни тўхтатишдан ва Америка қўшинларининг туширилишига йўл қўймасликдан иборат, деб уқтириб ўтади.

Ливиянинг **Мана** ахборот агентлиги қуйидагиларни уқтириб ўтади: Совет Иттифоқи Ливанда ўйламай қилинаётган ҳаракатларга, жумладан исроиллик агрессорларни ҳарбий жиҳатдан ошкора қўллаб-қувватлашга йўл қўйиш мумкин эмаслиги тўғрисида АҚШ маъмуриятини узил-кесил огоҳлантирди.

Ғарбий Берлин бирлашган социалистик партияси раҳбарлигининг баёнотида бундай дейилади: Совет Иттифоқининг бутун жаҳонда инсоният ва тинчликнинг тақдири учун юксак жавобгарликни ҳис этганлиги Л. И. Брежневнинг АҚШ президентига йўллаган мурожаатида ўз ифодасини топди.

Перу меҳнаткашлари, деди Перу меҳнаткашлари умумий конфедерациясининг раиси **Исидоро Гамарра**, тинчлик учун атоқли курашчи Л. И. Брежневнинг даъватини тўла-тўкис маъқулламоқдалар. Улар АҚШ билан Исроилнинг Фаластин ва Ливан халқига қарши империалистик руҳдаги жиноий тил бириктируви барбод этилади, деб ишонч билдирадилар.

Американинг **«Филадельфия инкуайрер»** газетаси, «Совет раҳбари АҚШни Ливаннинг тақдири учун сиёсий жавобгарликни ҳис этишга чақиради», — деб таъкидлайди. Л. И. Брежневнинг мурожаатида, деб уқтириб ўтади Американинг **«Ньюсдей»** газетаси, «Қўшма Штатлар ўз қўшинларини Ливанга юборадиган бўлса Совет Иттифоқи шу фактни ҳисобга олиб, сиёсат юритади, деб аниқ гапиради». Л. И. Брежневнинг мурожаатини шарҳлаб, **«Сан-Франциско кроникл»** газетаси қуйидагиларни ёзади: «Совет раҳбари Рейганни Ливандаги хунрезликни, Ливан ва Фаластин хотин-қизлари, болалари ва кексаларини ваҳшиёна қиришни тўхтатиш учун Қўшма Штатларга боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишга чақирди».

БОНН, деб уқтиради **«Франкфуртер рундшау»** газетаси (ГФР), Москванинг тутган йўлини қўллаб-қувватлайди. Газета Бонн СССРнинг Ливанга нисбатан тутган ва Л. И. Брежневнинг мурожаатида ўз ифодасини топган позициясини мамнуният билан маълумотга қабул қилади, деб қайд этади.

Совет раҳбари, деб ёзади Лондоннинг **«Таймс»** газетаси, Қўшма Штатларда масъулият ҳисси ва соғлом фикр ўткинчи режалардан устун бўлиб чиқади, деб ишонч билдиради.

(ТАСС).

ҚЎПОРУВЧИЛИК ИШЛАРИ ФОШ ҚИЛИНДИ

Польшада социализм душманлари мамлакатдаги ички сиёсий вазиятни кескинлаштириш, маъмурларга нисбатан душманларча муносабатни авж олдириш учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланмоқдалар. Улар Польшадаги аҳволни нормаллаштириш соҳасида ПХР раҳбарлари амалга ошираётган тадбирларнинг моҳиятини бузиб талқин қилишга уринмоқдалар, деб ёзади «Трибуна люду» газетаси.

Газета босиб чиқарган мақолада «Бирдамлик», Кос-Кор ва бошқа антисоциалистик гуруҳларнинг қўпорувчилик ишлари фош қилинади.

«Бирдамлик»нинг баъзи арбоблари, деб таъкидлаб ўтилади мақолада, Польшадаги социалистик тузумни ағдариб ташлаш режалари 1980 йил август ойидан анча илгари ишлаб чиқилганлигини тан оладилар. Кос-кор 1977 йилдаёқ социализмга қарши адабиётни тарқатиш ва Польша территориясида ўз радиостанциясини вужудга келтиришни асосий вазифаларидан бири қилиб белгилаган. Ана шу қўпорувчилик режалари Ғарбнинг молиявий ва техникавий ёрдами билан амалга оширилган.

Ҳозирги вақтда, деб уқтириб ўтади «Трибуна люду» газетаси, Польшадаги антисоциалистик унсурлар Ғарб матбуоти саҳифаларида гижгижлатиш руҳидаги баёнотларни кўп эълон қилмоқдалар. Масалан, «Бирдамлик» арбобларидан бири Збигнев Ромашевский яқинда давлатга қарши ҳуружларни уюштириш ва контрреволюцион яширин ташкилотни тузишга очиқдан-очиқ даъват этди. У ҳатто террор ва забастовкаларни бошлаб юборамиз, деб маъмурларга таҳдид қилди. Ана шу экстремист, деб ёзади газета, давлат маъмурлари билан кураш олиб бориш тўғрисида сафсатабозлик қилиб, Ғарбга бўйсуниш керак, деб даъво қилди ва бундай йўлни «Польша учун бирдан бир нажот йўли» деб билганлигини айтди. «Озод Европа» радиостанцияси ва НАТО мамлакатларининг бошқа диверсиячи марказлари экстремистларнинг шу хилдаги гапларини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар.

Ромашевский ва унинг шериклари, деб уқтириб ўтади «Трибуна люду» газетаси, социализмга қарши мақсадларига эришиш учун интилаётган кишиларнинг кўзга яққол ташланиб турган нусхасидир. «Бирдамлик» худди шундай авантюристлар қўлида қурол бўлган эди. (ТАСС).

УЛАН-БАТОРДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

УЛАН-БАТОР, 11 июль. (ТАСС). Бу ерда пойтахтдаги партия, давлат ва жамоат ташкилотлари, меҳнаткашлар вакилларининг Монгол халқ революцияси 61 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю Цеденбал, республика Министрлар Советининг Раиси Ж. Батмунх ва бошқа ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, МХР жамоат хавфсизлиги министри С. Лувсангомбо доклад қилди. У ўз докладида қуйидагиларни таъкидлади: Монголияда 1921 йилда бўлиб ўтган халқ революцияси Улуғ Октябрь бошлаб берган жаҳон революцион жараёнининг таркибий қисми бўлиб, монгол халқининг тарихида тубдан бурилиш ясади. Республика меҳнаткашлари ўтган йиллар мобайнида кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтдилар ва эндиликда МХРП раҳбарлигида социалистик қурилиш вазифаларини ҳал этмоқдалар. Саноат, қишлоқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланмоқда. Мамлакатнинг экономикаси тобора индустриал йўлга кўчирилмоқда.

Бу муваффақиятлар, деб таъкидлади докладчи, Совет Иттифоқининг ҳар томонлама ёрдами ва мадади туфайли қўлга киритилди.

Нотиқ халқаро масалаларга тўхталиб, бундай деди: ўртоқ Л. И. Брежневнинг БМТ Бош Ассамблеясининг иккинчи махсус сессиясига йўллаган мактуби, шунингдек СССРнинг тинчлик борасидаги бошқа таклифлари халқларнинг уруш хавфига қарши кураши учун бебаҳо аҳамиятга эгадир.

СССРнинг биринчи бўлиб ядро қуролини қўлламаслик мажбуриятини бир томонлама ўз зиммасига олганлиги ядро фалокати хавфини йўқотиш учун курашда жуда муҳим воқеа бўлиб, чинакам тинчликсеварликни ифода этади. Монголия Халқ Республикаси Совет Иттифоқининг тинчлик борасидаги амалий таклифларини тамомила қўллаб-қувватлайди ва бу таклифларни бутун ер куррасида халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш калити, деб билади.

Хроника. Хабарлар. Фактлар.

ТОКИО. Бултур Японияда 20 мингдан ортиқ киши ўзини-ўзи ўлдирган. Киодо Цусин агентлиги шу ҳақда хабар берар экан, уларнинг 30 процентга яқини 60 ёшдан ошган кишилар эканлигини таъкидлайди.

* * *

Ҳозирги вақтда Япония йўлларида ҳар куни 20 дан кўп киши ҳалок бўлмоқда. Мамлакат полиция бошқармасининг маълумотларига кўра, йилнинг биринчи ярмида автомобиль йўл ҳодисаларида 4 мингдан кўп киши ҳалок бўлган. Бу — кейинги бир неча йил ичидаги энг юксак даражадир.

* * *

Япония авиация компаниялари мамлакат транспорт министрлиги ҳузуридаги граждан авиацияси бошқармасига мурожаат этиб, Осака шаҳри аэропортида қушларга қарши чоралар кўришни илтимос қилди. Ҳар йили бу аэропортда самолётлар учиб чиқаётганда ва қўнаётганда қуш галалари билан 20 га яқин тўқнашув қайд этилмоқда. Бир қанча ҳолларда авария вазиятлари вужудга келди.

* * *

МЕХИКО. Мексиканинг Сан-Луис-Потоси шаҳрида яшовчи М. Гуадалупе Хименес беш эгизак—уч қизу икки ўғил туққан. Врачларнинг хабар қилишларича, эгизаклар ва онанинг аҳволи қониқарли.

Мексикада биринчи марта шундай беш эгизак туғилган.

(ТАСС).

БОНН:

ОММАВИЙ ИШСИЗЛИК

Оммавий ишсизлик ГФРнинг тобора кучайиб кетаётган ижтимоий иллати бўлиб қолмоқда.

Меҳнат масалалари билан шуғулланувчи федерал бошқарма президенти И. Штингльнинг хабар беришича, шу йилнинг июнь ойида мамлакатда 1 миллион 650 минг ишсиз борлиги расмий равишда қайд этилган. Меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум бўлган кишилар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ярим миллиондан ҳам ошиб кетган. Шундай қилиб ГФРда жами меҳнатга яроқли аҳолининг 6,8 проценти ишсиздир.

(ТАСС).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Дастлабки кўсаклар

Москва районидаги «Ленинизм» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуваҳоб Кўчқоров бригадасида бўлган киши баравж ғўзаларни кўриб кўзи қувнайди. Ҳар бир туп ғўзада ғуж-ғуж шона, беш-олтита гул санаш мумкин. Айрим ғўзаларда дастлабки кўсаклар кўзга ташланади.

Бригада аъзолари 63 гектар майдонга пахта экиб, деҳқончилик қилишяпти. Шунинг 33 гектари қимматбаҳо ингичка толали пахта. Улар ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш мажбуриятини олишган. С. Аҳмадохунова, Х. Абдиева, Х. Миркомилова, Р. Йўлдошева, Т. Собиров, М. Миркомилов, Ҳ. Содиқов сингари пахтапарварлар ҳар бир туп ғўзани ардоқлаб парвариш қилишмоқда.

М. АЛИБОБОЕВ,
Андижон области.

«Дала маликаси» ошиқлари

Қизилтепа районидаги «Ёш ленинчи» колхозида ёш маккажўхорикор, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Севара Бухорова номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади. У бу ҳурмат ва эътиборга маккажўхори ҳосилдорлигини йил сайин ошириш эвазига сазовор бўлди. Ўтган йили бригадада 105 гектар маккажўхорининг ҳар гектаридан 110 центнердан «қаҳрабо дон» хирмони кўтарилди.

Лауреат бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари бу йил ҳосилдорликни 120 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. А. Ҳасанов, Э. Ражабов, И. Неъматов, Р. Сайфуллаев, Р. Мардонова, С. Тоҳирова сингари «дала маликаси» ошиқлари экинни серҳосил қилиб ўстирмоқдалар. Ҳар бир туп маккажўхори деҳқон ардоғида.

Б. МАНСУРОВ,
Навоий области.

Ҳам дон, ҳам сомон

Яккабоғ районидаги Будённий номли давлат отчилик заводи ғаллакорлари ўримни юксак уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар. Ғаллазорларда 34 та комбайн, 39 та тележка, 23 автомашина юксак унум билан ишлатилмоқда. Н. Нормуродов, С. Турдиев, Э. Жуманазаров, Й. Бекназаров, М. Қурбонов, Ў. Самадов сингари комбайнчиларнинг ҳар бири кунига 18—20 гектар майдондаги ғаллани ўриб олмоқдалар.

Ғаллазорлардан сомон ҳам пешма-пеш йиғиштириб олинмоқда. Олтита тойлаш агрегатидан унумли фойдаланилмоқда. Ғаллакорлар бир сиқим сомонни ҳам нест-нобуд қилмаслик чора-тадбирларини кўришаётир. Ҳосилдан бўшаган майдонлар пешма-пеш шудгор қилиняпти.

Х. ТУРДИЕВ,
Қашқадарё области.

* * *

Шунингдек, жамоатчи мухбирларимиздан **Ш. Маҳмудов** (Яккабоғ райони), **М. Орипов** (Фарғона райони), **М. Тўрахонова** (Хўжаобод райони), **Р. Ҳамидов** (Ўзбекистон райони), **И. Усмонов** (Бағдод райони), **Ю. Шарипов** (Косонсой шаҳри), **Э. Ергалиев** (Хўжайли райони) ўртоқлар ҳам шу куннинг долзарб дамларида фидокорона меҳнат қилаётганлар ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

МУСТАҚИЛЛИК ЙЎЛИ ТЎҒРИ ЙЎЛ ЭКАНЛИГИ ТАСДИҚЛАНДИ

Мексикада 4 июль куни ўтказилган ялпи сайлов якунлаштирилди. Ҳукмрон конституцион-революцион партиянинг раиси Мигель де Ла Мадрид Уртадо олти йиллик муддат билан республиканинг янги президенти қилиб сайланди. 64 сенатор ва конгресс депутатлари палатасининг янги составин ҳам сайланди. Овоз беришда мексикаликлардан 30 миллионга яқин киши қатнашди.

Мексикада сайловолди кампаниясининг бориши ҳам, сайлов натижалари ҳам Мексикадагина эмас, чет элларда, аввало Лотин Америкаси мамлакатлари ва Қўшма Штатларда ҳам сиёсий доиралар ва матбуотнинг зўр эътиборини ўзига жалб этди. Мексика мустақил ташқи сиёсатни қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келаётган мамлакат сифатида кўпдан буён муносиб обрў қозонган. Мамлакатнинг ташқи сиёсати бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик ва халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқларини ҳимоя қилиш принципларига асосланган. Лотин Америкасидаги энг йирик мамлакатларнинг бири бўлмиш Мексика революцион социалистик Кубага нисбатан принципиал ва изчил йўл тутганлиги туфайли жанубий Америка халқлари ўртасида иззат-ҳурмат ва обрў-эътиборга сазовор бўлди. Мексика Лотин Америкасида Озодлик оролини иқтисодий, сиёсий жиҳатдан қамал қилишга ҳеч қачон қўшилмаган бирдан-бир мамлакатдир.

Вашингтон Мексика ҳукуматига ҳар қандай йўл билан кўп марта тазйиқ ўтказиб келди ва ҳозирги Рейган маъмурияти даврида эса бу тазйиқни ғоят кучайтириб юборди. Бундан мақсад — АҚШга мақбул бўлган, ашаддий антикоммунизм ва антисоветизми билан ажралиб турган ҳамда энг реакцион режимдаги мамлакатларни қўллаб-қувватлашга қаратилган сиёсий йўлни қабул қилишга Мексика ҳукуматини мажбур этишдир. Мексика ана шундай ҳийла-найрангларнинг ҳаммасини ҳамиша қатъиян рад этди. Мексика ҳукумати АҚШнинг халқ оммаси курашини бостириш мақсадида Сальвадор ишларига ҳарбий йўл билан аралашишни уюштириш борасидаги уринишларига, Америка малайларининг жабр-зулми ва бебошлигига доим қарши чиқиб келди. Вашингтоннинг Никарагуага қарши қўпорувчилик ҳаракатларини кучайтиришига жавобан Мексика революцион сандиночи ҳукумат билан ҳамкорликни кенгайтирмоқда, унга иқтисодий жиҳатдан катта ёрдам бермоқда.

АҚШдаги баъзи реакцион доиралар сайлов натижасида Мексиканинг ана шу мустақил сиёсатини заифлаштириш мумкин, деб умид қилган эдилар. Бундай пуч умидлар тамомила барбод бўлди. Мигель де Ла Мадрид Уртадо сайловда ғалаба қилганидан кейин менинг ҳукуматим Мексиканинг мавжуд ташқи сиёсий йўлига асосланган принципларга амал қилади деб бир неча бор таъкидлади. Бу принциплар халқларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш суверен ҳуқуқини қўллаб-қувватлашдан, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик, озодлик ва демократия учун курашаётган халқлар билан бирдамликдан иборат.

Совет кишилари Мексика халқининг ана шу олижаноб йўлда муваффақият қозонишини тилайдилар.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

ПОЛК БАЙРОҒИ

Улуғ Ватан урушининг тўртинчи йили эди. Жанглар фашист Германияси чегарасига яқинлашиб қолган. Ўзларининг жирканч умрларини чўзиш учун босқинчилар ҳар қачонгидан ҳам ваҳшиёна курашардилар. Улар қаттиқ жароҳатланган бўлсалар ҳам таслим бўлишмасди.

6-гвардиячи механизациялашган корпуснинг 240-гвардиячи миномёт полки жанговар топшириқ олди: миномётлардан ўт очиб, Польшанинг Кельци шаҳрига ҳужум қилаётган танк бригадасига мадад бериб туриш керак. Бунинг учун шаҳарнинг шарқий қисмидаги 15—17 километр масофага жойлашган Бобжа аҳоли пунктига тўпланган душман қўшинларини йўқ қилиш зарур эди. 1945 йил 14 январь куни тунда полковник Чуриловнинг танкчилари Бобжага ҳужум бошладилар. Шиддатли жанг давом этарди. Бизнинг миномётчиларимиз рақиб қўшинлари тўпланган жойларга тинимсиз ўқ узардилар.

Танкчиларимиз ва миномётчиларимиз билан кўча жанглари олиб борган душман қисмлари бизнинг қуршовимиздан чиқишга муваффақ бўлдилар. Шу вақтда 50 дан ортиқ автоматчилар қўққисдан бизнинг штабга ёпирилдилар. Штабда озчилик бўлгани учун тенгсиз жангда кўпчилик ҳалок бўлди. Штаб бошлиғининг ёрдамчиси капитан Посельский ва алоқачи Саъдуллаевларгина тасодифан омон қолдилар. Улар эрта тонгда ҳалок бўлганларни кўмиб бўлишгандан сўнг полк жанговар байроғи йўқлигини сезиб қолдилар. У байроқдор сержант Белобородовда эди.

Полк штаби ҳалок бўлганлиги ва байроқ йўқолганлиги тўғрисидаги хабарни эшитгач, дарҳол жанговар байроқни қидира бошладик. Бир кеча-кундуздан сўнг полк байроғи сержант Белобородов жасади устидан топилди. 1945 йил 15 январь куни полковник Чуриловнинг танк бригадаси билан ҳамкорликда Кельци шаҳрини озод қилдик. Бунинг учун мен А. Невский ордени билан мукофотландим. Полк ҳам А. Невский ордени билан мукофотланди ҳамда унга Польшанинг область марказини озод қилгани шарафига Келец номи берилди.

380 немис солдат ва офицери асир олинди. Кўплаб озиқ-овқат ва қурол-яроғлар қўлга киритилди. Яҳудий миллатига мансуб деган баҳонада душман ўлдириб юбормоқчи бўлган 2 мингдан ортиқ турли миллатлардан иборат асирлар озод қилиндилар.

Сержант Белобородовнинг жасади устидан топилган полкнинг жанговар байроғи эса Москвадаги Совет Армияси Марказий музейига топширилди. Сержант Белобородов эса вафотидан сўнг I даражали Ватан уруши ордени билан мукофотланди. Жанговар байроқни қидиришга бошчилик қилган капитан Н. В. Посельский Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Х. НАБИЕВ,
истеъфодаги гвардиячи подполковник.

1984 ЙИЛ ҲИСОБИГА

«Республикада хизмат кўрсатган ирригатор, III даражали Меҳнат Шуҳрати ордени кавалери Раҳимжон Толибжонов зафар қучди: беш йиллик бошидан буён 1 миллион кубометр ҳажмида тупроқ ишлари бажарди».

«Янгиерводстрой» трестига қарашли 27-механизациялашган кўчма колонна механизаторлари ўз ҳамкасбини катта меҳнат ютуғи билан қизғин қутлашди. Қутлаганлар орасида колоннанинг яна бир илғор механизатори, республикада хизмат кўрсатган ирригатор Николай Займов ҳам бор эди. Ҳар иккала ҳамкасб бугунги кунда беш йилликнинг тўртинчи йили ҳисобига иш бошлади.

А. ВАЛУЙСКИЙ.

АХБОРОТ

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ИШЧАН ТОКАРЬ

Николай Ковалев ўттиз йилдирки, «Хоразмводстрой» трестига қарашли қурилиш-монтаж бошқармасининг механика цехида токарлик қилади. Коллективда «ўз ишининг устаси» деб тан олинган ишчан токарнинг меҳнат календарида 1983 йилнинг бошланганига анча бўлди.

Социалистик мусобақа пешқадами Николай Ковалев яхшигина рационализатор ҳамдир. Унинг назоратидаги ўнлаб механизмлар доимо бенуқсон, унумли ишлайди. Чунки, Н. Ковалев ҳар бир механизмнинг иш жараёнига қараб, махсус мосламалар яратади, қисмларига тузатишлар киритади. Сўнгги йилларда тадбиркор ишчининг 19 та рационализаторлик таклифи жорий этилиб, 51 минг сўмлик иқтисодий фойда келтирди.

Г. ГОРЕЛИК.

КИМЁГАРЛАР ВАХТАДА

«Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи юбилей йили зарбдор вахтасини қизғин давом эттирмоқда. Ярим йиллик планни барвақт бажарган химиклар мажбуриятларига ўзгартиш киритиб, пландан ташқари 75 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқаришга сўз беришди. Бирлашмада рангли нитрон толаси ишлаб чиқаришга мўлжалланган цехнинг иккинчи навбати қурилиши ҳам жадал олиб борилмоқда.

Т. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

* * *

Шунингдек, наманганлик **Т. Сулаймонов, А. Абдуғаниев, Қ. Тўраев,** сурхондарёлик **Т. Раимов, К. Қосимов,** жиззахлик **Т. Жиянқулов,** қашқадарёлик **Б. Элмуродов,** сирдарёлик **Ҳ. Ҳотамқулов** сингари ўртоқлар ҳам янгиликлар тўғрисида хабарлар йўллашган.

КИРОВ РАЙОНИ (Фарғона области) маркази — Кирово посёлкаси кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Суратда: шу ерда қад ростлаган «Наргиз» чойхонасининг умумий кўриниши.
Ш. Алимов фотоси (ЎзТАГ).

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ҒОЯТ ПИШИҚ ЧЎЯН

Болгария фанлар академияси металлшунослик институтининг мутахассислари едирилишга чидамлилиги легирланган пўлатдан устун келадиган чўян яратдилар. Шундай чўяндан ясалган деталлар легирланган пўлатдан ишланган шу хилдаги деталларга нисбатан 5 баравар кўпроқ хизмат қилади.

ЎСИМЛИКЛАР ЎЗИНИ ҚАНДАЙ ҲИМОЯ ҚИЛАДИ

Олимлар заранг, дуб ва бошқа баъзи ўсимликларга зараркунанда ҳашаротлар ҳужум қилганида дарахт баргларининг химиявий состави бир неча соат мобайнида ўзгариб, барглар зараркунандалар еяолмайдиган бўлиб қолишини аниқладилар. Масалан, заранг баргларини зараркунанда ҳашаротлар босганида ундаги ошлаш кислотаси миқдори тўрт баравар кўпайиб кетади ва натижада ҳашаротларнинг овқат ҳазм қилиш жараёнини бузади.

ТАКОМИЛЛАШГАН БЕТОН

Солиштирма оғирлиги кам ва яхши иссиқ изоляциялаш хоссаларига эга бўлган қурилиш бетони Швецияда ишлаб чиқилди. Бундай бетонни қаттиқ ҳолида кесиш, унга худди ёғочга қоққандек мих уриш мумкин. Бу бетон таркибига майда полимер шариклар қўшиш натижасида шундай ғалати хосса вужудга келтирилади.

ҲАЙВОНЛАР УМРИ ВА ТАНАСИНИНГ ҲАЖМИ

Сут эмизувчи ҳайвонлар нечоғли катта бўлса улар шунча кўпроқ яшайди. Масалан, фил 60 йил умр кўради, кичкина юмронқозиқ эса бир йил ёки икки йил яшайди. Аммо организмнинг физиологик активлиги жиҳатидан катта ҳайвон умрининг 10 секунди кичик ҳайвон умрининг бир секундига баравар келиши мумкин. Кичик ҳайвоннинг юраги 10 баравар тезроқ уради ва нафас олиш частотаси ҳам кўпроқдир. Афтидан сут эмизувчилар организмидаги биологик жараённинг активлиги танасининг катта-кичиклигига боғлиқ бўлса керак.

(ТАСС).

ЧЎЛҚУВАРЛАР ФАРЗАНДЛАРИГА

Қўриқ Баҳористон район маркази кун сайин ободонлашмоқда. Кўплаб уй-жой, маданий-маиший муассасалар бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилаётир. Яқинда бу ерда замонавий типда икки қаватли болалар боғчаси биноси қуриб битказилди. 19-қишлоқ қурилиш трестининг 78-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчилари бунёд этган мазкур мактабгача тарбия муассасасида кичкинтойларнинг қувнаб-яйраши учун барча қулайликлар мавжуд.

Ҳозир болалар боғчасида чўлқуварларнинг 140 нафар жажжи ўғил-қизи тарбияланмоқда.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎН ИККИНЧИ ЧЕМПИОН

● Ажойиб футбол спектаклларини намойиш қилган командаларнинг Испаниядаги гастроли тугади

● Италия футболчилари чемпион унвонига, ГФР командаси олтин сайқалли медалга, поляклар кумуш медалга сазовор бўлдилар. Французларга эса бронза медали насиб этди

● XII жаҳон чемпионатининг сабоқлари

● Навбатдаги чемпионат Колумбияда ўтказилади

Мутахассислар жаҳон чемпионатини футбол академияси деб баҳолашмоқда. Дарвоқе, халқ севган, энг оммавий ҳисобланган футбол қарийб бир ой мобайнида миллионларнинг завқини оширди ақл бовар қилмас воқеаларию тасодифлари билан ҳайратга солди. «Ойнаи жаҳон»нинг хосияти билан совет кишилари ҳам қизғин баҳслар авжига минган Севилья, Малага, Барселона, Мадрид стадионларида ҳайқирган мухлислар овозига «ҳамнафас» бўлдилар. Тўп урган футболчининг бетакрор севинчию мағлубиятдан алам ёшларининг шоҳиди бўлдилар.

Агар эътибор қилган бўлсангиз, футбол репортажларидан бирида телеоператор ажойиб бир лавҳани илғаб, экран қаршисида ўтирган минг-минглаб томошабинларга ҳавола этди. Парвозга шайланган оқ кабутар ва тўп учун қизғин кураш шундай мувофиқлаштирилдики, спорт, айни пайтда футбол тинчлик, халқаро ҳамкорлик учун хизматда деган хаёл дилларни чулғади. Ҳа, тўп билан замининимиз ўртасида рамзий киёс бор. Қани энди, сиёсат бобидаги ҳар қандай низо ва ихтилофларга барҳам берилса-ю, курашу тортишувлар стадионларга кўчиб, мардона бўлса...

Тўп думалоқ. Лекин ўзича думаламайди. Иззатталабдек туради. Салгина турткидан ҳаракатга келади. Бу осондек туюлади-ю аммо ғайрат, шижоат, маҳорат тақозо этади. У билан муомала қилишни билсангина, йўрғалаб, «аммрингга мунтазир» бўлади-да, кучли зарбдан парвоз этиб, тутқич бермай ўзини тўрга уради. Ҳа, беш қитъага мансуб юздан зиёд команда Испанияга йўл олиш учун курашиб, шундан 24 таси ҳал қилувчи баҳсларда иштирок этишга муяссар бўлди. Зеро, энг кучли деб сараланганлар орасида куч ва имкониятларидан ра самади билан фойдаланган коллективларгина курашни ниҳоясига етказдилар. Дарвозаларга 159 та тўп киритилди. Оралиқ марраrача Венгрия, Югославия, ЧССР, Шотландия сингари командалар ҳам етолмадилар. Қувайт, Гондурас Жазоир, Перу, Сальвадор, Камерун футболчилари эса зўр иштиёқ билан футбол маҳорати мактабини ўтадилар.

Чемпионат бошида Бразилия, СССР, Шотландия ва Янги Зеландия командаларидан иборат VI группа энг кучли ва мураккаб деб тан олинди. Аммо ҳеч ким аҳамият бермаган, учрашувлари дурангдан нари ўтмаган Польша, Италия, Перу ва Камерундан тузилган биринчи группадан финалчиларнинг чиқишини ҳеч ким кутмаган эди. Айниқса, Италия ва Польша командалари «яхши от кейин чопади» қабилида иш тутиб, отга қамчи босишга шошилмадилар. «Биз Испанияга баъзи бировларга ўхшаб катта ният билан келмаганмиз. Лекин иштаҳа дастурхон устида келади деганларидек, Перу (5:1) Бельгия (3:0) командалари билан ўйиндан руҳланиб, 1974 йилги ютуғимизни (учинчи ўрин) такрорлаш иштиёқи пайдо бўлди». Польша футболчилари устози А. Пехничекнинг чемпионат ўрталарида билдирган бу фикрида команданинг имкониятларига бўлган ишонч, камтарлик сезилиб турибди. Лекин Польша футболчилари чорак финалга чиқиш пайтида бироз зўриқиб қолишди. Шу сабабдан улар ярим финал ўйинчида кўтаринки руҳда тўп суролмадилар 3-ўрин учун Франция футболчилари билан бўлган учрашувда эса зўр ғайрат кўрсатиб, муваффақият қозондилар.

«Польша командасига эътибор қилинг, — деб кўпчиликнинг диққатини жалб қилмоқчи бўлди таниқли тренерлардан бири Э. Эррера, — бу коллективнинг дастлабки дуранглари сирли бўлиб чиқди. Полякларни Перу билан учрашувдан кейин таниб бўлмай қолди». Италия командасининг устози Беарзот эса ишнинг кўзини билишда поляклардан ҳам ўтиб тушди. Мухбирлар билан суҳбатда бирон марта ҳам чемпионлик ҳақида сўз очмаган камгап, камсуқум бу тренер ўз шогирдларини сўнгги маррагача олиб боришга муваффақ бўлди. Унинг мулоҳазаларига разм солинг-а: «Саралаш ўйинларида ўзимизни кўрсата олмадик. Боиси — осон йўл, яъни кам куч сарфлаб муваффақиятга эришишни кўзлаган эдик. Биз куч ва имкониятларимизни чамалаб, беҳуда совурмадик. Олдинда қийин ва завқли кураш борлигини футболчиларимизга тушунтириб, оралиқ марра сари интилдик. Футбол сеҳрли, айни кезда оҳанраболи, тасодиф воқеаларга бой ўйин. Олдиндан каромат қилиш мушкул эканини чемпионат кўрсатди. Шунинг учун мен назариядан кўра, амалиётни ёқтираман. Қирқ ёшли Зоффнинг бугунги кунда жаҳоннинг энг яхши дарвозабонларидан бирига айланиши кимнинг хаёлига келибди дейсиз. Назаримда, унинг санъати машҳур Яшиндан сира қолишмайди. Футбол Бразилия, Аргентина, СССР, Англия сингари ажойиб командаларни «юз-хотир» қилмай, адолатли ҳукм чиқарди. Дарвоқе, Бразилияда тўйдан олдин ноғора дегандек, ғалаба шарафига байрам ўтказилган экан. Начора, футболнинг спорт ўйинлари орасида ўзига хос улуғлиги бор. Катта кетиш, ваъдабозлик, мақтаниш каби қусурларни футбол кечирмайди».

Италиялик футболчилар устозининг бу гапларида жон бор. Испанияга жаҳон кубоги учун келган Бразилия ҳамда фақат чемпионликни орзу қилган Аргентина командаларини доғда қолдириш, ҳал қилувчи баҳсларнинг Европа командалари ўртасида давом этишига имконият яратишда италиякликларнинг хизмати бекиёсдир. Бўлмаса Бразилия командасининг устози Т. Сантана: «Бош қотиб қолди, сўнгги ўйинда тактик жиҳатдан тўғри йўл тутдик. Фақат айрим ўйинчиларимиз хатоси панд берди. Энди нима билан шуғулланаман. Балки ишсиз қоламанми», деб бошини қуйи солармиди. Аммо тренер беҳуда хавотирланган экан. Рио-де-Жанейрода уни, ҳурматини ўрнига қўйиб, кутиб олишди. У тренерлик қилаверади. Аргентиналиклар устози Менотти эса Испанияда қоладиган бўлди.

Хўш, ўн икки йиллик танаффусдан кейин футбол майдонида куч синашган совет футболчилари ҳақида нима дейиш мумкин.

Жаҳон чемпионатининг сабоқлари асосий шиор «ҳужумкорлик» эканини яна бир бор исботлади. Бразилия командаси капитани Сократес айтганидек, ғалабага эришишнинг биргина махфий томони бор, у ҳам бўлса, рақибга нисбатан битта тўпни кўпроқ уришдир. Булардан СССР терма командаси ҳам тегишли хулоса чиқариб олса, фойдадан ҳоли бўлмасди. Ҳақиқатан ҳам, командамизнинг ҳимоя чизиғи ёмон ўйнамади. Айниқса, дарвозабон Р. Дасаевнинг довруғи оламга тарқалди. Қуш уясида кўрганини қилади, деганларидек, ҳужумчиларимиз ўзларини кўрсата олмадилар.

Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг мухбири И. Кудриннинг ёзишича, биринчи учрашувдан сўнг мақтовга сазовор бўлган совет тренерлари ва ўйинчилари шаънига кейинги пайтларда кескин танқидий, лекин адолатли фикрлар билдирилган. «Мен СССР командасининг шундай ўйнашини олдиндан сезган эдим. У рақиблар майдонида кўпинча ҳужумни бўшаштириб юборади. Тренерларнинг «меҳмонда амаллаб бир очко олиш»га ўргатиш тактикаси ҳужумчиларнинг ташаббускорлигини бўғиб қўймоқда». — деб ёзган испаниялик мутахассис Л. Кубала, афсуски, кўп масалаларда ҳақ бўлиб чиқди.

Ниҳоят, XII жаҳон чемпионати ҳам тугади. Ўтган якшанба куни Мадридда охирги 52-ўйин — финал учрашуви ўтказилди. Барча мукофотли ўринлар ўз эгасини бағрига олгач, ишқибозларнинг ҳам кўнгли жойига тушди. Шу кунгача «уч марта жаҳон чемпиони» иборасини эшитган футбол мухлисларининг кўз ўнгида Бразилия командаси гавдаланарди. Энди италянлар, орадан 44 йил ўтказиб бўлса-да, шундай унвонга мушарраф бўлдилар. «Сантьяго Бернабеу» стадиони томошабинлар билан лиқ тўлган. Бразилиялик арбитр Арнольдо Коэльонинг ишораси билан тўп ўйинга киритилади. Ҳар иккала финалчининг футбол оламидаги мавқеи деярли ўхшаш бўлгани учунми мусобақага қизиқиш ҳаддан ташқари юқори эди. Жаҳон чемпионати ташкилий комитетининг президенти Раймундо Сапорта 1750 газета мухбири, 450 радио ва телевизор ходими, 250 фотомухбирни стадионга аранг жойлаштирди. Ҳатто 150 доллар кўтариб юрган ишқибозларнинг кўпчилиги билет тополмай стадиондан ташқарида қолиб кетди. Лекин учрашувнинг натижаси ҳақида ҳеч ким — машҳур Бекенбауэр ҳам, бош тренер Дервиль ҳам олдиндан бирон нарса дейишга ожиз эдилар.

Италия — ГФР командалари учрашувини телевизор орқали мароқ билан томоша қилган ишқибозларга ҳамма воқеалар беш қўлдек аён бўлгани учун, ўйин тафсилоти ҳақида кўп тўхталиб ўтирмай, шуни айтмоқчимизки, италянлар футболнинг ҳамма қоидалари бўйича ўз рақибларидан устун келдилар ва ажойиб ғалабага (3:1) эришдилар. Росси билан Румменигге ўртасидаги баҳс ҳам мантиқан ўз ечимини топди. Италиялик моҳир ўйинчи ҳисобни очиб, ўзининг чемпионатдаги олтинчи тўпини урган бўлса, Ғарбий Германия командаси капитани, ўйинни ковушмагач, майдонни ташлаб кетишга мажбур бўлди. Ўйиннинг бошида Кабрини 11 метрлик жарима тўпини дарвозага кирита олмагач, ҳамма, яна Дервиль йигитларига омад кулиб боқармикан, деган хаёлга борди. Ҳатто италянларнинг иккинчи тўпидан сўнг ҳам ГФР футболчиларининг характерини яхши билган томошабинлар ҳардам хаёл бўлиб турдилар. Лекин учинчи тўпдан кейин футболчиларга ҳам, мухлисларга ҳам ҳамма нарса аён бўлиб қолди. Трибунада ўтирган Италия Республикасининг президентию ФИФАнинг бошлиғигача ўринларидан туриб италянларни олқишладилар. Хуллас, жаҳон чемпионати ҳали кўп нарсаларга ўргатади, мутахассисларни узоқ вақт машаққатли меҳнатга чорлайди. Ахир кўрмайсизми, агар Бразилия командаси муваффақиятга эришганда эди мамлакатда учта лотерея тиражи ўтказилиб, ундан тушган маблағ ўйинчиларга берилиши мўлжалланган эди. Паоло Росси эса, ҳали чемпион бўлмасданоқ, шундай ҳурматга сазовор бўлдики, ҳунарманд-косиблар унга умрининг охиригача хоҳлаган оёқ кийимини бепул тикиб бериш мажбуриятини олдилар.

Испаниялик ишқибозлар, ўз командаларидан ҳар қанча ранжимасинлар, уларни кечириб, келгусига умид боғламоқдалар. Биз ҳам СССР командасининг бўлажак муваффақиятларидан умидвормиз. Буни 1986 йилда Колумбияда бўладиган XIII чемпионат кўрсатади.

Ҳ. НОСИРОВ,
А. МАЪЗУМОВ,
«Совет Ўзбекистони» спорт шарҳловчилари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.00 — Ҳужжатли фильмлар. 10.30 — Концерт. 11.10 — Гусар балладаси. Бадиий фильм. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 16.15 — Кобахидзе мактаби. 16.45 — Концерт. 17.15 — Асли болаликдан. 18.00 — Ёшлар адреслари. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 20.00 — Фан оламида. 20.30 — Франция телевидениесининг программаси. 21.30 — Время. 22.05 — Поэзия. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Мўъжизасиз-мўъжизалар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 9.40 — Бизнинг қарзларимиз. Бадиий фильм. 11.05 — Ўсмирлар ижоди. 11.35 — Француз тили. 12.05 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага, қандай қилиб ўргатишади? 12.35 — Ханжар. Бадиий фильм. 2-серия. 13.45 — Ҳужжатли фильмлар. 14.25 — Жаҳон халқларининг ижоди. 15.05 — Фёдор Трофимович ва бошқалар. 1-кўрсатув. 15.35 — 4-симфония. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — С. Воронцов чалади. 19.10 — Ёш оила муаммолари ҳақида. 20.00 — Ҳамдўстлик. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Фильм-концерт. 21.00 — Спорт ҳафталиги. 21.30 — Время. 22.05 — Лабиринтдаги узоқ йўл. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Фильм-концерт. 19.00 — Абитуриент-82. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қардошлик мушоираси. 20.15 — Фильм-манзаралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлигининг асоси. 22.35 — Умид юлдузи. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.50 — Комсомолнинг шон-шарафи. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ қўшиқлари. 9.30 — Қардошлик. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. — Табаррук замин. 18.15 — Дутор тароналари. 19.25 — Ёшлик. 20.15 — Эстрада концерти. 2х.50 — Адабий эшиттириш. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Ишқ сеҳри. 23.15 — Сайқал радиопрограммаси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Алоқа министрлигининг
ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ
1982-83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум телевизион техника ва радиорелей алоқаси, район электр алоқаси ва радиолаштириш, кабель узатиш алоқа иншооти, почта алоқаси, автомат электр алоқаси, кўпканалли электр алоқаси, телеграф алоқаси ва маълумотларни узатиш, бухгалтерия ҳисоби (сиртқи бўлимда) ихтисосликлари бўйича мутахассислар тайёрлайди.

Кундузги бўлимда техника ихтисосликлари бўйича ўқиш муддати: **8 синф ҳажмида — 3 йилу 10 ой, 10 синф ҳажмида — 2 йилу 8 ой; почта алоқаси мутахассислигига 10 синф ҳажмида ўқиш — 1 йилу 10 ой.**

Техника ихтисосликлари бўйича сиртқи бўлимда ўқиш муддати **8 синф ҳажмида — 5 йилу 10 ой, 10 синф ҳажмида — 3 йил, почта алоқаси ва бухгалтерия ҳисоби ихтисослигига 10 синф ҳажмида — 2 йил.** Бошқа шаҳардан келиб кундузги бўлимда ўқиётганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Кундузги бўлимнинг яхши ўқиётган барча ўқувчилари ойига 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар. Аълочиларга 30 сўмга 25 процент қўшиб берилади.

Кундузги бўлимни аъло диплом билан битирганлар ўқишни давом эттириш учун институтларга йўлланма оладилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Аризалар: кундузги бўлимга — 8 синф ҳажмида 31 июлгача, 10 синф ҳажмида 10 августгача, сиртқи бўлимга — 10 августгача қабул қилинади.

Аризага маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-форма), 2х5 см. ҳажмда 6 та фотосурат, меҳнат дафтарчасининг нусхаси (ишловчилар учун) қўшиб топширилади.

Кириш имтиҳонлари кундузги ва сиртқи бўлимларда 1 августдан 20 августгача математика (оғзаки), рус тили (диктант) — 8 синф ҳажмида; математика (оғзаки), рус тили (иншо) — 10 синф ҳажмида ўтказилади.

Техникум адреси: 700189. Тошкент шаҳри, 189-алоқа бўлими, У. Юсупов кўчаси, 70-уй (14, 48-автобуслар, 10-троллейбуснинг «Лабзак» бекати; 10, 23, 27трамвайларнинг «Алоқа техникуми» бекати). Телефонлар 41-35-58, 41-35-68.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти базасидаги
9-ПОЛИГРАФЧИЛАР БИЛИМ ЮРТИ ФИЛИАЛИ
1982—1983 ўқув йили учун
ўрта маълумотга эга бўлган йигит ва қизларни қуйидаги
ИХТИСОСЛИКЛАР БУЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қўлда ва машинада ҳарф терувчилар; қабариқ, офсет ва ботиқ босма матбаачилари; брошюра муқаваловчилар.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш рус тилида олиб борилади.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади. Улар кейинчалик доимий турар-жой ва прописка билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳоларга битирган ва 3 йил мобайнида Нашриётда ишлаганлар полиграфия олий ўқув юртларига киришда имтиёзга эга бўладилар.

Ўқиш муддати иш стажига қўшилади.

Ўқиш даврида 70 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: паспорт, маълумоти тўғрисида аттестат, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см.), 2 та фотосурат (3х6 см.).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» қошидаги
40-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

минорали кран машинистлари, экскаватор машинистлари, бульдозер машинистлари, автокранчилар («С» категорияли шофёрлик ҳуқуқи билан), **автослесарлар, дурадгорлар, бўёқчилар,**

ЎҚИШ МУДДАТИ 6 ОЙ ВА 1—3 ЙИЛ.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигитлар ҳамда қизлар (минорали кран машинисти касбига) қабул қилинади.

Қабул қилинганлар 75 сўм (автослесарь, дурадгор, бўёқчи—30 сўм) **стипендия ҳамда ишлаб чиқариш практикаси давридаги маошининг 50 проценти билан таъминланадилар.**

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

8-синф ҳажмида маълумотлилар давлат таъминотида бўладилар (форма кийими ва махсус кийим-кечак, ҳамда 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар).

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатган ўқувчилар ўрта махсус ва олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма оладилар ва киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАШТИРИЛГАНИДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, паспорт (туғилганлик гувоҳномаси), маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (гувоҳнома), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, соғлиғи ҳақидаги справка (286-форма), 3х4 см. ҳажмли 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9.00 дан 17.00гача қуйидаги адресга қабул қилинади:** Тошкент шаҳар, Луначарское шоссеси, 69-уй (1, 1«э», 4, 17«э», 24«э», 63-автобусларнинг «М. Горький метро станцияси» бекати, 17, 18-троллейбусларнинг «Партия мактаби» бекати).

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ ДЕПОСИ
ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИЛАРИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА
6 ойлик курсларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар — группалар комплектланишига қараб бошланади.

Ойига — 90 сўмдан стипендия тўланади.

Ёлғизлар қулай ётоқхоналарда пропискали жой билан таъминланадилар.

Бизнинг адрес: 700005, Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 13/22-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитети ва «Ўзбекфильм» киностудияси коллективи Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати, «Ўзбекфильм» киностудиясининг кекса постановкачи-режиссёри **Зоҳид Зарифович СОБИТОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси география бўлимининг коллективи катта илмий ходим К. Қурбоновга онаси **Норбиби ШОНАЗАРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04,, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.